

บทที่ 2

วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามแผนพัฒนาองค์กร การบริหารส่วนตำบล อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม ผู้ศึกษาได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัย ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการศึกษา ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น
2. แนวคิดเกี่ยวกับการกระจายอำนาจ
3. แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น
4. แผนพัฒนาสามปีของ องค์กรบริหารส่วนตำบล
5. องค์กรบริหารส่วนตำบล
6. องค์กรบริหารส่วนตำบลโภนตาล
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น

การปกครองท้องถิ่น (Local Government) ถือเป็นรูปแบบการปกครองที่สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในสภาพสังคมในการปัจจุบัน เป็นรูปแบบที่รัฐจากส่วนกลาง ได้มอบอำนาจใน การบริหารจัดการ การปกครองตนเอง โดยเน้นหลักการมีส่วนร่วมของประชาชน

1. ความหมายของการปกครองท้องถิ่น

นักวิชาการ ได้ให้ความหมายของการปกครองท้องถิ่น ไว้ว่า

สมพงษ์ เกษมสิน (2532 : 140) ได้ให้ความหมายของการปกครองท้องถิ่น ไว้ว่า การปกครองท้องถิ่น หมายถึง ส่วนการปกครองของประเทศไทยซึ่งมีหน้าที่ที่สำคัญ รับผิดชอบในการดำเนินการเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับประชาชนในท้องที่หรือในเขตแห่งใด แห่งหนึ่งโดยเฉพาะ และเป็นการที่สมควรที่จะมอบเรื่องดังกล่าวให้องค์กรบริหารส่วน ท้องถิ่นเป็นผู้บริหาร โดยมีฐานะเป็นรองจากการบริหารของรัฐบาลในส่วนกลาง

ประทาน คงฤทธิ์ศึกยกร (2526 : 7) ให้ความหมายไว้ว่า การปกครองท้องถิ่น เป็นการปกครองที่เป็นผลสืบเนื่องมาจากกระบวนการกระจายอำนาจทางการปกครองของรัฐ และจะ

เกิดการทำหน้าที่การปกครองท้องถิ่น โดยคนท้องถิ่นนั้น ๆ องค์การนี้ถูกขัดตังและควบคุมโดยรัฐบาล แต่มีอำนาจในการกำหนดนโยบายและควบคุมให้มีการปฏิบัติให้เป็นไปตามนโยบายของตน

ทวี พันธุ์วาสีภูริ (2537 : 108) ได้อธิบายความหมายการปกครองท้องถิ่น หมายถึง การปกครองตนเองของชุมชนที่มีองค์การเกิดขึ้น ทำหน้าที่ในพื้นที่ที่กำหนดมีอำนาจในการบริหารงานมีอำนาจในการวินิจฉัยตัดสินใจและมีส่วนของท้องถิ่นเป็นองค์กรที่สำคัญ

อุทัย หรัญญไตร (2523 : 392) ได้ให้ความหมายการปกครองท้องถิ่น นั้นเป็น 2 ประเภท คือ

1.1 การปกครองท้องถิ่นที่รัฐบาลมอบหมายให้หน่วยงานปกครองหน่วยใดหน่วยหนึ่งของรัฐปฏิบัติหน้าที่เป็นรัฐบาลท้องถิ่นด้วย หรือทำหน้าที่เป็นสองสถาณะ (Local state government) คือ เป็นหน่วยงานปกครองที่รับมอบอำนาจจากรัฐบาลตามหลักการกระจายอำนาจ (Decentralization) และขณะเดียวกันก็ทำหน้าที่ในฐานะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วย ซึ่งจะเห็นได้จากการปกครองส่วนท้องถิ่นของฝรั่งเศส

1.2 การปกครองท้องถิ่นในรูปที่รัฐระบุรายอำนาจให้ประชาชนในท้องถิ่น ให้ท้องถิ่นหนึ่งมีอำนาจปกครองตนเอง การปกครองท้องถิ่นที่เรียกว่า Local self government นี้จะมีหน่วยการปกครองซึ่งขัดตั้งขึ้นมาจากการกฎหมาย ของรัฐดังที่เรียกว่า Creature of state มีฐานะเป็นหน่วยการปกครองที่มีอำนาจอิสระของตัวเอง หน่วยงานปกครองท้องถิ่นดังกล่าวจะมีรูปแบบและอำนาจหน้าที่ประการใดมีทางจะกำหนดไว้ในกฎหมายของรัฐอย่างแน่ชัด

พรชัย เพพปัญญา (2537 : 1) ได้ให้ความหมายว่า การปกครองท้องถิ่น คือ อำนาจหน้าที่ที่จะกำหนด และการบริหารกิจการภายในเขตพื้นที่ที่กำหนด และอำนาจเขตของพื้นที่ที่ว่าเนื้อยู่ภายในประเทศ และมีขนาดเล็กกว่าประเทศ และได้อธิบายเพิ่มเติมว่าการปกครองท้องถิ่น คือ การบริหารทางการเมืองของหน่วยย่อยทางพื้นที่ และประชาชนของประเทศซึ่งมีขนาดเล็กที่สุด

ลิกิต ธีรวศิน (2548 : 36) ให้ความหมายการปกครองท้องถิ่นว่า เป็นการปกครองโดยวิธีการซึ่งหน่วยการปกครองในท้องถิ่น ได้มีการเลือกตั้งผู้ทำหน้าที่ปกครองโดยอิสระ และได้รับอำนาจโดยอิสระ โดยความรับผิดชอบซึ่งตนสามารถที่จะใช้ได้โดยปราศจากการควบคุมของหน่วยการปกครองส่วนภูมิภาคและส่วนกลาง แต่การปกครองท้องถิ่นยังอยู่ภายใต้บทบังคับว่าด้วยอำนาจสูงสุดของประเทศ นิใช่ว่าได้กล้ายเป็นรัฐอธิปัตย์ ไทย

วิท (Wit. 1961 : 1-2 ; อ้างถึงใน ชูวงศ์ ชาบะบุตร. 2539 : 3) ได้ให้ความหมายของการปักครองส่วนท้องถิ่น คือ การปักครองที่รัฐบาลกลางให้อำนาจหรือกระจายอำนาจไปให้หน่วยงานการปักครองส่วนท้องถิ่นสร้างโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มีอำนาจในการปักครองท้องถิ่นร่วมกันทั้งหมด หรืออำนาจบางส่วนในการบริหารท้องถิ่น ตามหลักที่ว่าถ้าอำนาจการปักครองมากประชานในท้องถิ่นแล้วรัฐบาลของท้องถิ่นก็ยอมเป็นรัฐบาลของประชาน โดยประชานและเพื่อประชาน ดังนั้นการบริหารการปักครองท้องถิ่นจึงจำเป็นต้องมีองค์กรของตนเองอันเกิดจากการกระจายอำนาจของรัฐบาลกลาง โดยให้องค์กรที่มิได้เป็นส่วนหนึ่งของรัฐบาลกลาง มีอำนาจในการตัดสินใจและบริหารงานภายใต้ท้องถิ่นในเขตอำนาจของตน

จากความหมายการปักครองท้องถิ่นที่กล่าวมาในข้างต้น สรุปได้ว่าการปักครองท้องถิ่น คือ การปักครองที่รัฐ ได้กระจายอำนาจการบริหารกิจกรรมภายในท้องถิ่นให้ท้องถิ่นเป็นผู้คุ้มครอง และดำเนินการพัฒนาท้องถิ่นเอง แต่อยู่บนพื้นฐานของการบริหารที่ไม่ใช้รัฐอิสระ ยังคงอยู่ภายใต้การควบคุมคุ้มครองจากรัฐบาลกลางอยู่ โดยให้ประชานในพื้นที่ได้เลือกผู้นำในพื้นที่เพื่อพัฒนาท้องถิ่นเป็นการสนับสนุนให้บุคคลผู้อยู่ในท้องถิ่นรู้จักปัญหาได้แก่ไขปัญหาต่างๆ ได้ตรงจุด

2. ความสำคัญของการปักครองท้องถิ่น

นักวิชาการ ได้กล่าวถึงความสำคัญของการปักครองท้องถิ่น ดังนี้ พูนศักดิ์ วานิชวิเศษกุล (2532 : 56) ได้ให้ความสำคัญของการปักครองส่วนท้องถิ่นในการพัฒนาประชาธิปไตย 5 ประการ

2.1 องค์กรปักครองส่วนท้องถิ่นเป็นสถาบันให้การศึกษาการปักครองระบบประชาธิปไตยแก่ประชาน กล่าวคือ องค์กรปักครองส่วนท้องถิ่นเป็นภาพจำลองของระบบการเมืองของชาติมีกิจกรรมทางการเมืองโดยเฉพาะการเลือกตั้ง เป็นการซักนำให้คนในท้องถิ่นได้เข้ามามีส่วนร่วมในการปักครองตนเอง เป็นการฝึกหัดการตัดสินใจทางการเมือง

2.2 การสร้างประชาธิปไตยที่มั่นคงจะต้องเริ่มจากการสร้างประชาธิปไตยในระดับท้องถิ่นก่อน เพราะการพัฒนาการเมืองในวงกว้างจะนำไปสู่ความเข้าใจการเมืองในระดับชาติโดยง่าย

2.3 การปักครองท้องถิ่นจะทำให้ประชานเกิดความรอบรู้แจ่มแจ้งทางการเมือง (Political maturity) กล่าวคือ ประชานรู้ถึงวิธีการเลือกตั้ง การตัดสินใจการบริหาร

การเมืองท้องถิ่น การต่อสู้แข่งขันกันตามวิถีทางการเมือง ทำให้เกิดการรวมกลุ่มทางการเมือง ในที่สุด

2.4 การปกครองท้องถิ่น ทำให้เกิดการเข้าสู่วิถีทางการเมืองของประชาชน ด้วยเหตุที่การเมืองท้องถิ่นมีผลผลกระทบต่อประชาชนโดยตรงและใกล้ตัว เกี่ยวพันกับการเมืองระดับชาติ หากมีกิจกรรมทางการเมืองเกิดขึ้นอยู่เสมอ ก็จะทำให้เกิดความคึกคักมีชีวิตชี瓦ต่อ การปกครองท้องถิ่น ประชาชนในท้องถิ่นจะมีความเกี่ยวพันและเข้าสู่ระบบการเมืองตลอดเวลา

2.5 การเมืองท้องถิ่นเป็นเวทีสร้างนักการเมืองระดับชาติ นักการเมืองท้องถิ่นผ่านการเรียนรู้ทางการเมืองในท้องถิ่น ทำให้คุณภาพนักการเมืองระดับชาติสูงขึ้นด้วยเหตุที่ได้รับความนิยมครั้งจากประชาชนซึ่งทำให้ได้รับการเลือกตั้งในระดับสูงขึ้น

2.2 ความสำคัญของการปกครองท้องถิ่นพื้นฐาน

ช่วงที่ ฉะเชิงเทรา (2539 : 20) ได้อธิบายความสำคัญของการปกครองท้องถิ่นพื้นฐาน ไว้ว่าดังนี้

2.2.1 การปกครองท้องถิ่น คือ รากฐานของการปกครองระบอบประชาธิปไตย (Basic democracy) เพราะการปกครองท้องถิ่นจะเป็นสถาบันฝึกสอนการเมืองให้แก่ประชาชน ให้ประชาชนรู้สึกว่าตนมีความเกี่ยวพันกับส่วนได้ส่วนเสียในการปกครอง การบริหารท้องถิ่น เกิดความรับผิดชอบ และห่วงແแหนต่อประเทศอันเพิ่มมีต่อท้องถิ่นที่ตนอยู่อาศัยอันจะนำมาซึ่งความศรัทธาเลื่อมใสในระบอบประชาธิปไตยในที่สุด โดยประชาชนใช้ดุลพินิจในการเลือกผู้แทนที่เหมาะสม สำหรับผู้ที่ได้รับเลือกตั้งเข้าไปบริหารกิจการของท้องถิ่น ประชาชนจึงเกิดความคุ้มเคยในการใช้สิทธิและหน้าที่ของพลเมือง ซึ่งนำมาสู่การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับชาติด่อไป

2.2.2 การปกครองท้องถิ่นทำให้ประชาชนในท้องถิ่นรักการปกครองตนเอง (Self government) กล่าวคือ การปกครองตนเองมิใช่การปกครองอันเกิดจากคำสั่งเบื้องบน แต่เกิดจากการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่นนั้น ๆ เอง โดยการเลือกบุคคลขึ้นมาบริหารงานของท้องถิ่นเอง ซึ่งถือว่าเป็นการปกครองตนเองโดยประชาชนในท้องถิ่นอย่างแท้จริง

2.2.3 การปกครองท้องถิ่นเป็นการแบ่งเบาภาระของรัฐบาลกลาง ซึ่งหลักการสำคัญของหลักการกระจายอำนาจ เนื่องจากรัฐบาลมีความจำเป็นบางประการ ดังนี้

1) การกิจของรัฐบาลมีอยู่ก้างขวาง และนับวันจะขยายเพิ่มมากขึ้น มีความซับซ้อนมากขึ้น ดังจะเห็นได้จากการกิจของกระทรวง ทบวง กรม ต่าง ๆ ตลอดจนงบประมาณที่ใช้ในการกิจดังกล่าวเพิ่มขึ้นทุกปี

2) รัฐบาลมิอาจดำเนินการในการตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นได้อย่างทั่วถึง เพราะแต่ละท้องถิ่นย่อมมีปัญหาและความต้องการที่แตกต่างกัน การแก้ปัญหา หรือจัดบริการ โครงการในท้องถิ่นในรูปแบบซึ่งเหมือนกันย่อมไม่บังเกิดผลสูงสุด เมื่อจากท้องถิ่นย่อมรู้ดีปัญหาและเข้าใจปัญหาได้ดีกว่าผู้อื่น ซึ่งไม่ได้อยู่ในท้องถิ่นนั้น ประชาชนในท้องถิ่นจึงเป็นผู้ที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในท้องถิ่นมากที่สุด

3) กิจการบางอย่างเป็นเรื่องเฉพาะท้องถิ่นนั้นไม่เกี่ยวกับท้องถิ่นอื่น และไม่มีส่วนได้เสียต่อประเทศโดยส่วนร่วม จึงเป็นการสมควรที่จะให้ประชาชนในท้องถิ่นดำเนินการดังกล่าวเองจะเห็นได้ว่าหากไม่มีหน่วยการปกครองท้องถิ่นแล้ว รัฐบาลจะต้องรับภาระดำเนินการทุกอย่าง และไม่แน่ใจว่าจะสนองความต้องการท้องถิ่นอย่างใดหรือไม่ ซึ่งหากในท้องถิ่นดำเนินการเองแล้วภาระรัฐบาลจะห่อนคลายไป รัฐบาลจะทำหน้าที่เพียงคุ้มครองเท่านั้น เพื่อให้ท้องถิ่นมีมาตรฐานในการดำเนินงานยิ่งขึ้น

2.2.4 การปกครองท้องถิ่นสามารถสนองความต้องการของท้องถิ่นได้ตรงเป้าหมาย และมีประสิทธิภาพ เนื่องจากแต่ละท้องถิ่นมีความแตกต่างทางภูมิศาสตร์ ทรัพยากร ประชาราษฎร ปัญหา และความต้องการ ผู้ที่จะให้บริการและแก้ไขปัญหาได้ตรงจุดและสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนจึงเป็นผู้รู้ถึงสภาพพัฒนาด้านต่างๆ ทำการบริหารงานจึงเป็นไปด้วยความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

2.2.5 การปกครองท้องถิ่นจะเป็นแหล่งสร้างผู้นำทางการเมืองของประเทศในอนาคต เพราะนักการเมืองท้องถิ่นย่อมเรียนรู้ประสบการณ์ทางการเมือง การเดือดตื่นเมืองทักษะในการบริหารงานท้องถิ่น ตลอดจนได้รับการสนับสนุนจากประชาชนท้องถิ่น ซึ่งเป็นพื้นฐานที่สามารถส่งผลให้ประสบผลสำเร็จในการเมืองระดับชาติ

2.2.6 การปกครองท้องถิ่นสอดคล้องกับแนวคิดในการพัฒนาชนบทแบบพึ่งตนเองทั้งทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม ซึ่งการพัฒนาชนบทที่ผ่านมาประชาชนขาดการมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ การพัฒนาชนบทจะสัมฤทธิ์ผลได้นั้นต้องมาจาก การริเริ่มช่วยเหลือของท้องถิ่น ทำให้เกิดความร่วมมือร่วมแรงกัน โดยอาศัยโครงสร้างความมีอิสระในการปกครองตนเอง ซึ่งถ้าหากมีการกระจายอำนาจอย่างแท้จริงแล้วท้องถิ่นจะเกิดการพึ่งตนเองได้

2.3 ความสำคัญคือเป็นฐานการปกครองตามระบบประชาธิปไตย

พรสิทธิ์ คำนวนศิลป์ (2543 : 95) ได้อธิบายความสำคัญการปกครองท้องถิ่นไว้ 5 ประการ ดังนี้

2.3.1 การปกครองท้องถิ่นจะช่วยให้การแก้ปัญหาการปกครองสัมฤทธิ์ผลอย่างแท้จริง เพราะประชาชนรู้ปัญหาและเป็นผู้แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในท้องถิ่น และการแก้นั้นย่อมได้ผล เพราะประชาชนรู้ปัญหาดีกว่าบุคคลอื่นเนื่องจากใกล้ชิดเหตุการณ์

2.3.2 การที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่นของตนเอง เก่ากันเป็นการฝึกฝนรู้จักการเรียนรู้การปกครองระดับชาติไปในตัว กล่าวอีกนัยหนึ่ง การปกครองท้องถิ่นจะเป็นสถาบันฝึกสอนให้ประชาชนเรียนรู้การปกครองระดับชาติ ซึ่ง อำนวยในการพัฒนาทางการเมืองไปในตัว

2.3.3 การปกครองท้องถิ่นเป็นการแบ่งเบาภาระทางด้านการเงินและกำลังเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลไปได้ส่วนหนึ่ง

2.3.4 การปกครองท้องถิ่นที่เข้มแข็งและบริหารงานมีประสิทธิภาพจะทำให้ประชาชนมีความรู้สึกเชื่อมั่นและสร้างสรรค์ต่อท้องถิ่น ประชาชนจะมีความรู้สึกว่ามีความผูกพันและมีส่วนได้ส่วนเสียความสำนึกรักนี้จะสร้างสรรค์ผลเมืองที่รับผิดชอบ (Responsible citizens) ให้แก่ประเทศไทยเป็นส่วนร่วม

2.3.5 การปกครองท้องถิ่นเป็นรากแก้วของการปกครองระบอบประชาธิปไตยเป็นการปกครองตนเอง

จากการนิยามของ การปกครองส่วนท้องถิ่น จึงสรุปได้ว่าการปกครองท้องถิ่นมีความสำคัญคือเป็นฐานการปกครองตามระบบประชาธิปไตย เพราะเป็นเสมือนสถาบันที่ฝึกสอนประชาชนให้รู้สึกว่ามีส่วนเกี่ยวข้อง มีส่วนได้ส่วนเสียในการบริหารจัดการท้องถิ่น ทำให้เกิดความรับผิดชอบ และหวงแหนต่อประเทศไทยอันเพิ่มมีต่อท้องถิ่นตนเอง การมีส่วนร่วมของประชาชน ในการปกครองและควบคุมการปกครองส่วนท้องถิ่นถือว่าเป็นวิธีการที่ดีที่สุด ในการพัฒนาการเมือง ความสำคัญนี้จึงเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาประเทศไทยต่อไป

3. องค์ประกอบของการปกครองท้องถิ่น

นักวิชาการได้อธิบายถึงองค์ประกอบของการปกครองท้องถิ่นไว้ดังนี้

3.1 องค์ประกอบที่สำคัญของการปกครองท้องถิ่น

ประทาน คงฤทธิ์ศึกษากร (2526 : 32) ได้อธิบายองค์ประกอบที่สำคัญของ การปกครองท้องถิ่น มีดังนี้

3.1.1 หน่วยการปกครองท้องถิ่น ได้รับการจัดตั้งขึ้น โดยผลแห่งกฎหมาย หน่วยการปกครองนั้นๆ จะมีสภาพเป็นนิติบุคคล

3.1.2 หน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับการจัดตั้งขึ้นต้องไม่อยู่ในสาย บังคับบัญชา (Hierarchy) ของหน่วยงานทางราชการ เพราะต้องเป็นหน่วยงานที่มีอำนาจ การปกครองตนเอง (Autonomy)

3.1.3 หน่วยการปกครองท้องถิ่นจัดตั้งขึ้นต้องมาจาก การเลือกตั้ง (Election) โดยประชาชนในท้องถิ่น เพื่อแสดงถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองของประชาชน (Political participation)

3.1.4 หน่วยการปกครองท้องถิ่นจะต้องมีอำนาจในการจัดเก็บรายได้ (Revenue) โดยการขออนุญาตจากรัฐเพื่อให้ท้องถิ่นมีรายได้นำมาบำรุงท้องถิ่นให้ เจริญก้าวหน้า

3.1.5 หน่วยการปกครองท้องถิ่น ควรมีอำนาจในการกำหนดนโยบาย และ มีการควบคุมให้มีการปฏิบัติให้เป็นไปตามนโยบายของตนตามครรลองของการปกครองที่ ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองอย่างแท้จริง

3.1.6 หน่วยการปกครองท้องถิ่นนั้น ๆ ควรมีอำนาจในการออกข้อบังคับ เพื่อกำกับให้มีการปฏิบัติตามนโยบายหรือความต้องการของท้องถิ่นได้ แต่ทั้งนี้ข้อบังคับห้าม ป่วยย่อนไม่เขตต่อกฎหมาย หรือข้อบังคับอื่นใดของรัฐ

3.1.7 หน่วยการปกครองท้องถิ่นเมื่อได้รับการจัดตั้งแล้ว ยังอยู่ในความ รับผิดชอบและอยู่ในการกำกับดูแลของรัฐ เพื่อประโยชน์และความมั่นคงแห่งรัฐและ ประชาชนในส่วนรวม

3.2 การปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหลักสำคัญ

ทวี พันธุ์วาระภูษ (2537 : 100) ได้อธิบายองค์ประกอบที่สำคัญของการ ปกครองท้องถิ่น มีดังนี้

3.2.1 มีฐานะเป็นนิติบุคคลจัดตั้งขึ้น โดยกฎหมายเป็นอิสระจากรัฐบาลกลาง หรือรัฐบาลแห่งชาติ และมีขอบเขตการปกครองที่แน่นอน

3.2.2 มีอำนาจอิสระในการบริหารงานและสามารถใช้ดุลยพินิจของตนเอง ในการวินิจฉัยปัญหาต่าง ๆ รวมทั้งการกำหนดนโยบาย

3.2.3 มีงบประมาณของตนเอง โดยมีอำนาจเก็บภาษีและรายได้อื่น ๆ ตามที่กฎหมายกำหนด

3.2.4 คณะผู้บริหารท้องถิ่นได้รับเลือกตั้งจากประชาชนในท้องถิ่นนั้นทั้งหมดหรือบางส่วน

จากแนวคิดดังกล่าวสามารถสรุปได้ว่า การปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหลักสำคัญในการกระจายอำนาจทางการปกครอง การเมือง เศรษฐกิจและสังคม ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ดำเนินการปกครองตนเองเป็นการแบ่งเบาภาระหน้าที่ของรัฐบาลกลางที่ไม่สามารถดูแลได้ทั่วถึง โดยให้อิสระในการกำหนดนโยบาย แนวทางการพัฒนาการบริหารที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแล และกฎหมายบัญญัติไว้ให้มีลักษณะองค์การเป็นนิติบุคคล มีงบประมาณทรัพย์สิน หนี้สิน เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานเป็นของตนเอง มีอิสระในการแก้ไขปัญหาท้องถิ่น ใจความสำคัญหลักที่ให้การมีส่วนร่วมในการปกครอง ซึ่งมีมาก อาทิเช่น การให้ประชาชนมีสิทธิมีเสียงมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย ผู้บริหารท้องถิ่นหรือตัวแทนก็ได้มามโดยการเลือกตั้งโดยตรง เพื่อตอบสนองความต้องการของท้องถิ่นตนเอง

แนวคิดเกี่ยวกับการกระจายอำนาจ

1. ความหมายของการกระจายอำนาจ

นักวิชาการนิยามความหมายในการกระจายอำนาจนั้นมีความแตกต่างกันออกไป คั่งนี้

ช่วงศตวรรษที่ 2539 (1) ให้ความหมาย การกระจายอำนาจ หมายถึง การที่รัฐมนตรีอำนาจหน้าที่ในการบริหารหรือกิจการบางอย่างให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของรัฐฯ ไปประจำหรือดำเนินการ โดยอยู่ในกระบวนการคุมครองของรัฐฯ หรืออาจกล่าวอีกนัยว่าการกระจายอำนาจ หมายถึง การที่ส่วนกลางโอนหรือกระจายอำนาจทางปกครองบางส่วนให้ประชาชนในท้องถิ่นปกครองตนเอง ส่วนกลางเพียงแต่คงควบคุมมิให้ออกนอกเขตที่กฎหมายกำหนด ไว้

โภวิทย์ พวงงาม (2548 : 36) ได้ให้ความหมายของการกระจายอำนาจว่า คือ การโอนกิจการบริหารสาธารณูปการเรื่องจากรัฐฯ ขององค์กรปกครองส่วนกลางไปให้ชุมชนซึ่งตั้งอยู่ในท้องถิ่นต่าง ๆ ของประเทศไทย หรือหน่วยงานบางแห่งที่งานรับผิดชอบจัดทำอย่างเป็นอิสระจากการปกครองส่วนกลาง

สนธิคุรว์ เจริญเมือง (2548 : 59) ได้ให้ความหมายการกระจายอำนาจ หมายถึง ระบบบริหารประเทศที่เปิดโอกาสให้ห้องถื่นต่าง ๆ มีอำนาจในการจัดการ คุ้มครอง ดูแลกิจการ hely ฯ ด้านของตนเอง ไม่ใช่ปล่อยให้รัฐบาลกลางรวมศูนย์อำนาจในการจัดการบริหารแทนทุกอย่าง ของห้องถื่น

จากความหมายของการกระจายอำนาจจึงสรุปได้ว่า การกระจายอำนาจในการบริหารจัดการในห้องถื่นให้คนในห้องถื่นได้คุ้มครองที่ของตน และบังเป็นการส่งเสริมการบริหารจัดการของชุมชนในห้องถื่น ได้บริหารจัดการในห้องถื่นตนเองเพื่อไปสู่การพัฒนาด้านสาธารณสุขต่าง ๆ อย่างทั่วถึง เช่นไปปัญหาของตนเอง อยู่กับปัญหา รู้ด้านเหตุของปัญหาแก้ไขได้ทันเวลา

2. หลักการกระจายอำนาจ

โภวิทัย พวงงาม (2548 : 14) ได้สรุปหลักการกระจายอำนาจมีอยู่ 4 ประกอบ สำคัญ 4 ประการ คือ

2.1 มีความเป็นนิติบุคคล การกระจายอำนาจการปกครองนี้จะต้องมีองค์การเป็นนิติบุคคลต่างหากจากองค์การของรัฐบาลกลาง การเมืองคือการเป็นนิติบุคคลต่างหากนี้ก็เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ของตน องค์การเท่านี้จะต้องมีงบประมาณทรัพย์สินและเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานของตน

2.2 มีอำนาจในการบริหารงาน ความมีอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ เป็นหลักที่สำคัญในการกระจายอำนาจการปกครอง เพราะถ้าหากองค์การนี้ไม่มีการอำนาจอิสระในการปฏิบัติหน้าที่จะต้องรองคำสั่งจากรัฐบาลกลางอยู่เสมอ องค์กรปกครองท้องถื่นจะต้องมีอำนาจอิสระในการปฏิบัติภารกิจของตนเอง ตลอดจนมีอิสระพอสมควรในการกำหนดนโยบายหรือการตัดสินใจในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้

2.3 ประชาชนในห้องถื่นมีส่วนร่วมในการเลือกผู้บริหารและผู้ทำหน้าที่นิติบัญญัติ การมีส่วนร่วมในการปกครองตนเองในห้องถื่นของประชาชนนั้นอาจทำได้หลายระดับแล้วแต่ความสามารถและความสนใจของประชาชนในห้องถื่นเป็นสำคัญ เช่น ประชาชนบางคนอาจมีส่วนร่วมในกิจกรรมของห้องถื่น เนพาการออกใบใช้สิทธิออกเสียง เลือกตั้งตัวแทนของตนเข้าไปปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งต่าง ๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถื่น เท่านั้น แต่บางทีอาจเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมการปกครองห้องถื่นมากกว่านั้น ถึงกับสมัครเข้ารับเลือกตั้งเป็นตัวแทนของประชาชนเพื่อมีโอกาสเข้ามามีบทบาทในการดำเนินกิจกรรมอันเป็นหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถื่นด้วยตนเอง

2.4 มีงบประมาณของตนเอง องค์กรปกครองท้องถิ่นต้องมีอำนาจในการจัดเก็บรายได้ตนเอง รวมไปถึงการมีอำนาจในการบริหารงบประมาณที่ได้มานั้นด้วยตนเอง ซึ่งเป็นการมอบอำนาจการตัดสินใจให้องค์กรปกครองท้องถิ่นทั้งหมดคตั้งแต่การวางแผน ปฏิบัติงาน การจัดเก็บรายได้ การบริหารและการบริการประชาชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบ

3. การกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองท้องถิ่น

ตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 หมวด 4

แนวนโยบายแห่งรัฐ มาตรา 78 กำหนดให้รัฐจะต้องกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นเพื่อตนเอง ตัดสินใจในกิจการท้องถิ่นของตนได้เอง พัฒนาเศรษฐกิจ สังคมท้องถิ่น ระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ โครงสร้างพื้นฐานในท้องถิ่นให้ทั่วถึง และเท่าเทียมกันทั่วประเทศ ในด้านการปกครองท้องถิ่น หมวด 9 ตั้งแต่มาตรา 282 ถึงมาตรา 290 สรุปได้ว่า รัฐต้องให้ความเป็นอิสระแก่ท้องถิ่นตามหลักการปกครองตนเองตามเจตนาณ์ของประชาชนในท้องถิ่น โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหลายมีอิสระในการกำหนดนโยบายในการปกครอง การบริหาร การบริหารงานบุคคล การเงินการคลัง และมีอำนาจหน้าที่ของตนเองโดยเฉพาะ รัฐบาลเป็นผู้กำหนดกฎหมายท้องถิ่นเท่าที่จำเป็น ภายใต้กรอบของกฎหมาย และเพื่อกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง นอกเหนือนั้นยังบัญญัติสิทธิของประชาชน ในการออกกฎหมาย สมนาคุณท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่นให้พ้นจากตำแหน่ง สามารถเสนอให้สภาพท้องถิ่นออกข้อบัญญัติท้องถิ่น รวมทั้งการแต่งตั้งและหันจากตำแหน่งของพนักงานและถูกจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องเป็นไปตามความเหมาะสมของแต่ละท้องถิ่น โดยความเห็นชอบจากคณะกรรมการพนักงานส่วนท้องถิ่นเพื่อให้เป็นไปตามมาตรา 284 จึงได้ตราพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ขึ้น ซึ่งมีสาระสำคัญในการกำหนดอำนาจหน้าที่ให้การจัดระบบบริการสาธารณสุข ระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันเอง การจัดสัดส่วนภัยอิเล็กทรอนิกส์ โดยต้องคำนึงถึงการกิจหน้าที่ของรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันเอง และมาตรา 12 ได้กำหนดให้คณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดทำแผนปฏิบัติการ เพื่อขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการทรัพยากรายงานต่อรัฐสภา ซึ่งเป็นแนวทางครอบแนวคิด เป้าหมาย และแนวทางการกระจายอำนาจให้เป็นไปตามมาตรา 30 แห่งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 เพื่อให้การกระจายอำนาจเป็นไป

ตามเจตนาமูลของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 โดยมีคณะกรรมการมีส่วนร่วม

4. แนวทางการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

4.1 ครอบแนวคิดการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542 ได้กำหนดครอบโดยมีคณะกรรมการและสาระสำคัญ 3 ด้าน คือ

4.1.1 ด้านความเป็นอิสระในการกำหนดนโยบาย และการบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ย่อมมีอิสระในการกำหนดนโยบายการปกครอง การบริหารจัดการ บริการงานบุคคล และการเงินการคลังของตน โดยขึ้งต้องอยู่ในการกำกับดูแลต่อรัฐบาลกลางที่มีความเป็นรัฐเดียว มีความเป็นเอกภาพของประเทศบังอยู่ มีสถาบันพระมหากษัตริย์เป็นประมุข และรักษาความมั่นคงของชาติเอาไว้ ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเมืองการปกครองส่วนท้องถิ่นภายใต้ระบบประชาธิปไตย

4.1.2 ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน และการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น รัฐจะต้องกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อตนเอง และตัดสินใจในกิจการของตนเอง ได้มากขึ้น โดยปรับบทบาทและการกิจของราชการส่วนกลางราชการส่วนภูมิภาค ดูแลในส่วนของการกิจระดับมหาวิทยาลัย และการกิจที่เกินขีดความสามารถขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะดำเนินการ ได้ กำกับดูแล องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในด้านนโยบาย ด้านกฎหมายเท่าที่จำเป็น และยังให้การสนับสนุน ส่งเสริมด้านเทคนิค วิชาการ การตรวจสอบ ติดตามประเมินผล

4.1.3 ด้านประสิทธิภาพการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รัฐจะต้องกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้ประชาชนได้รับการบริการจากสาธารณะที่มีคุณภาพ และสนองตอบความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น การบริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องมีความโปร่งใส มีประสิทธิภาพ และมีความรับผิดชอบต่อผู้ใช้บริการ ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการดำเนินงาน ติดตามงานต่างๆ

4.2 ขอบเขตการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542 คณะกรรมการกระจายอำนาจได้ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนดขอบเขต ดังนี้

4.2.1 รัฐกระจายอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบ อำนาจการตัดสินใจ อำนาจการเงินการคลัง และบุคลากรให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สร้างความพร้อมส่งเสริมให้ประชาชนและสังคมเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น

4.2.2 รัฐจะดำเนินการปรับบทบาทของราชการส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค ปรับโครงสร้างภายในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปรับปรุงกฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้อง พัฒนาโครงสร้างและกลไกเพื่อสนับสนุนการกระจายอำนาจ สร้างระบบการติดตามตรวจสอบ คุณภาพและประเมินประสิทธิภาพของการบริหารงาน

จากสาระของการกระจายอำนาจให้กับองค์กรปกครองท้องถิ่น สรุปได้ว่า ในการกระจายอำนาจต้อง มีการจัดตั้งองค์กรขึ้นเป็นนิติบุคคลเพิ่มขึ้นจากส่วนกลาง ส่วนกลางเพียงแต่ควบคุมดูแล ให้การปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมายเท่านั้น มีการเลือกตั้งสภาท้องถิ่น และผู้ว่าราชการท้องถิ่น เพื่อเป็นอิสระในการปกครองในท้องถิ่นนั้นได้ เข้าไปมีส่วนร่วมในการปกครองตนเองอย่างใกล้ชิด มีอำนาจอิสระในการปกครองตนเองได้ ตามสมควร คือ มีอำนาจวินิจฉัยและดำเนินการ ได้เองด้วยงบประมาณ และเจ้าหน้าที่ของ ตนเอง มีงบประมาณและรายได้เป็นของท้องถิ่น โดยมีรายได้จากการจัดเก็บภาษีอากร ค่าธรรมเนียมต่าง ๆ และทรัพย์สิน ตลอดจนเงินอุดหนุน เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนิน กิจการต่าง ๆ และมีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานที่เป็นของท้องถิ่นของตนเอง เจ้าหน้าที่เหล่านี้มีได้ สังกัดกระทรวง ทบวง ในส่วนกลางโดยตรง แต่เป็นเจ้าหน้าที่ของท้องถิ่นแต่ละแห่งนั้นเอง

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

1. ความหมายเกี่ยวกับความคิดเห็น

นักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

วิสูตร จงชูวัฒน์ (2549 : 8) ให้ความหมายของความคิดเห็นไว้ว่า ความนึกคิด ความรู้สึกประทับใจ ความเชื่อในการตัดสินใจสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งไม่อาจบอกได้ว่าเป็นการ ถูกต้องหรือไม่ ความคิดเห็นยังสามารถใช้ได้กับการลงความเห็นเกี่ยวกับ ความรู้ ความรู้สึก และความสามารถ ที่สำคัญมากจะใช้คำว่าความคิดเห็นมากกว่าทัศนคติ

ประภาเพ็ญ ศุวรรณ (2550 : 22) ให้ความหมายของความคิดเห็นไว้ว่า ความเชื่อที่ไม่ได้ตั้งอยู่บนความแน่นอน หรือความรู้ข้อนี้เท็จจริงแต่อยู่ที่จิตใจ ความคิดเห็นและ การลงความเห็นของแต่ละบุคคลที่ว่าจะเป็นจริงหรือไม่จะตรงที่คิดไว้ การแสดงออกของ บุคคลต่อเรื่องนั้นเรื่องใด จะแสดงออกในการพูดหรือการเขียน จะเกี่ยวข้องกับทัศนคติ

ค่านิยม การศึกษา ประสบการณ์ สภาพแวดล้อม และพฤติกรรมระหว่างบุคคลเป็นเครือข่ายในการพิจารณาและประเมินค่าก่อนที่จะตัดสินใจ และแสดงความคิดเห็นในเรื่องนี้ ซึ่งความคิดเห็นอาจเป็นที่ยอมรับ หรือปฏิเสธจากคนอื่น ๆ ได้

สมจิตต์ สุพรรณทัสนี (2542 : 40) ให้ความหมายของความคิดเห็นไว้ว่า เป็นความรู้สึกของบุคคลว่ามีต่อสิ่งใดในลักษณะไม่ถูกซึ่งทำกับทัศนคติ ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า ความคิดเห็นนั้นอาจกล่าวได้ว่าเป็นการแสดงออกของทัศนคติก็ได้ สังเกต และวัดได้จากคนแต่มีส่วนที่แตกต่างกันไปจากทัศนคตินั้น เนื้อหาอาจจะตระหนักก็ได้ ความคิดเห็นเป็นความเชื่อที่ไม่ได้ตั้งอยู่บนความแน่นอนหรือความรู้สึกที่แท้จริง แต่จะตั้งอยู่ในความคิดเห็น และการเลือกเห็นของแต่ละบุคคลน่าจะเป็นจริงหรือตามที่คิดไว้

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า ความคิดเห็น หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง และการแสดงออกด้วยการพูดหรือการเขียน อันเป็นพฤติกรรมที่สามารถสังเกตเห็นได้ การแสดงความคิดเห็นจะอยู่บนพื้นฐานความรู้เดิม ซึ่งอาจจะเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยก็ได้

2. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็น

การแสดงความคิดเห็นเป็นเรื่องของแต่ละบุคคล ซึ่งความคิดเห็นของแต่ละคนต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่งแม้เป็นเรื่องเดียวกัน ไม่จำเป็นต้องเหมือนกันเสมอไปและอาจแตกต่างกันออกไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปัจจัยพื้นฐานของแต่ละบุคคลที่ได้รับมาจนมีอิทธิพลต่อความคิดเห็นดังนี้ (ประภาเพญ สุวรรณ. 2550 : 25)

2.1 ปัจจัยที่ก่อให้เกิดความคิดเห็นว่า ขึ้นอยู่กับกลุ่มทางสังคมในหลายประการ คือ

2.1.1 ภูมิหลังทางสังคม หมายถึง กลุ่มคนที่มีภูมิหลังที่แตกต่างกัน โดยทั่วไปจะมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันไปด้วย เช่น ความคิดเห็นระหว่างผู้เยาว์กับผู้สูงอายุ ชาวเมืองกับชาวชนบท เป็นต้น

2.1.2 กลุ่มอ้างอิง หมายถึง การที่คนเราจะคบหาสมาคมกับใคร หรือกระทำการใดให้แก่ผู้ใด หรือการกระทำการใดที่คำนึงถึงจะไปบางอย่างร่วมกันหรืออ้างอิงกันได้ เช่น ประกอบอาชีพเดียวกัน การเป็นสมาคมกุลุ่ม หรือสมาคมเดียวกันเป็นต้น ตั้งเหล่านี้ ย่อมมีอิทธิพลต่อความคิดเห็นของบุคคลเหล่านั้นด้วย

2.1.3 กลุ่มกระตือรือร้น หรือกลุ่มเลือยชา หมายถึง การกระทำการใดที่ก่อให้เกิดความกระตือรือร้นเป็นพิเศษอันจะก่อให้เกิดกลุ่มผลประโยชน์ขึ้นมาได้ ย่อมส่งผล

ต่อการจูงใจให้บุคคลที่เป็นสมาชิกเหล่านั้นมีความคิดเห็นที่คล้ายตามในทางที่เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยก็ตาม ในทางตรงกันข้ามกลุ่มนี้อย่างชาติจะไม่มีอิทธิพลต่อสมาชิกนัก

2.2 ปัจจัยที่ทำให้เกิดความคิดเห็น ดังนี้ (Oskamp, 1977 : 119-113)

2.2.1 ปัจจัยทางพันธุกรรมและร่างกาย (Genetic and Physiological Factors) เป็นปัจจัยตัวแรกที่มีค่อนข้างได้พูดถึงมากนัก โดยมีการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านพันธุกรรมจะมีผลต่อระดับความก้าวหน้าของบุคคล ซึ่งจะมีผลต่อการศึกษาเขตติ หรือความคิดเห็นของบุคคลนั้น ๆ ได้ปัจจัยด้านร่างกาย เช่น อายุ ความเจ็บป่วย และผลกระทบจากการใช้ยาเสพติดจะมีผลต่อ ความคิดเห็นและเขตติของบุคคล เช่นคนที่มีความคิดอนุรักษ์นิยมนักจะเป็นคนที่มีอาชญากรรม เป็นต้น

2.2.2 ประสบการณ์โดยตรงของบุคคล (Direct personal experience) คือบุคคลได้รับ ความรู้สึกและความคิดเห็นต่าง ๆ จากประสบการณ์โดยตรง เป็นการกระทำหรือพบเห็นต่อสิ่งต่าง ๆ โดยตนเอง ทำให้เกิดเขตติหรือความคิดเห็นจากประสบการณ์ที่ตนเองได้รับ เช่น เด็กทารกที่แม่ได้ป้อนน้ำส้มกันให้ทาน เพาะบีความรู้สึกชอบ เนื่องจากน้ำส้มหวาน เย็น หอมชื่นใจ ทำให้เขามีความรู้สึกต่อ น้ำส้มที่ได้ทานเป็นครั้งแรกเป็นประสบการณ์โดยตรงที่เขาได้รับ

2.2.3 อิทธิพลจากครอบครัว (Parental influence) เป็นปัจจัยที่บุคคลเมื่อเป็นเด็กจะได้รับอิทธิพลจากการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่และครอบครัว ทั้งนี้เมื่อตอนเป็นเด็กเล็กจะได้รับการอบรมสั่งสอน ทั้งในด้านความคิด การตอบสนองความต้องการทางด้านร่างกายการให้รางวัลและการลงโทษ ซึ่งเด็กจะได้รับจากครอบครัว และจากประสบการณ์ที่ตนเองได้รับมา

2.2.4 เจตคติความคิดเห็นของกลุ่ม (Group determinants of attitude) เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลอย่างมากต่อความคิดเห็นหรือเขตติของแต่ละบุคคล เนื่องจากบุคคลจะต้องมีสังคมและอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่ม ดังนั้น ความคิดเห็นและเขตติต่าง ๆ จะได้รับการถ่ายทอดและมีแรงกดดันจากกลุ่ม ไม่ว่าจะเป็นเพื่อนในโรงเรียน กลุ่มอังกฤษต่าง ๆ ซึ่งทำให้เกิดความคล้ายตามเป็นไปตามกลุ่มได้

2.2.5 สื่อมวลชน (Mass Media) เป็นสื่อต่าง ๆ ที่บุคคลได้รับสื่อเหล่านี้ว่า จะเป็นหนังสือพิมพ์ ภาพนิทรรศ์ วิทยุ โทรทัศน์ จะมีผลทำให้บุคคลมีความคิดเห็นมีความรู้สึกต่าง ๆ เป็นข้อมูลข่าวสารที่ได้รับจากการสื่อ

2.3 ปัจจัยพื้นฐานที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นของบุคคล ซึ่งทำให้บุคคลแต่ละคนแสดงความคิดเห็นที่อาจเหมือนกันหรือแตกต่างกันออกໄປ คือ (กิตติ สุทธิสัมพันธ์. 2542 : 12-13) ได้สรุป

2.3.1 ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่

1) ปัจจัยทางพัฒนารูปแบบและร่างกาย คือ เพศ อวัยวะ ความครบถ้วนสมบูรณ์ของอวัยวะต่าง ๆ คุณภาพสมอง

2) ระดับการศึกษา การศึกษามีอิทธิพลต่อการแสดงออก ซึ่งความคิดเห็นและการศึกษาทำให้บุคคลที่มีความรู้ในเรื่องต่าง ๆ มากขึ้น และคนที่มีความรู้นักจะมีความคิดเห็นในเรื่องต่างๆอย่างมีเหตุผล

3) ความเชื่อ ค่านิยม และเจตคติของบุคคลต่อเรื่องต่าง ๆ ซึ่งอาจจะได้จากการเรียนรู้กับบุคคลในสังคม หรือจากการอบรมสั่งสอนของครอบครัว

4) ประสบการณ์ เป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ ทำให้มีความรู้ความเข้าใจในหน้าที่และความรับผิดชอบต่องาน ซึ่งจะส่งผลต่อความคิดเห็น

2.3.2 ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม

1) สื่อมวลชน ได้แก่ วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ ฯลฯ สิ่งต่างๆเหล่านี้มีอิทธิพลอย่างมากต่อความคิดเห็นของบุคคล เมื่อการได้รับรู้ข่าวสาร ข้อมูลต่าง ๆ ของแต่ละบุคคล

2) กลุ่มและสังคมที่เกี่ยวข้องมีอิทธิพลต่อความคิดเห็นของบุคคล เพราะ เมื่อบุคคลอยู่ในกลุ่มใดหรือสังคมใด ก็จะต้องยอมรับและปฏิบัติตามเกณฑ์ของกลุ่ม หรือสังคมนั้น ซึ่งทำให้บุคคลนั้นมีความคิดเห็นไปตามกลุ่มหรือสังคมที่อยู่

3) ข้อเท็จจริงในเรื่องต่าง ๆ หรือสิ่งต่าง ๆ ที่บุคคลแต่ละคนได้รับ ทั้งนี้ เพราะข้อเท็จจริงที่บุคคลได้รับแตกต่างกัน ก็จะมีผลต่อการแสดงความคิดเห็นที่แตกต่างกันก็ได้เช่นอยู่กับปัจจัยพื้นฐานของบุคคล และอิทธิพลที่มีผลต่อการแสดงความคิดเห็นของแต่ละบุคคลในขณะนั้นด้วย

3. การวัดความคิดเห็น

มีนักวิชาการได้อธิบายถึงการวัดความคิดเห็นไว้ ดังนี้

วิเชียร เกตุสิงห์ (2541 : 94-97) กล่าวว่าการใช้แบบสอบถามวัดความคิดเห็น จะต้องระบุให้ผู้ตอบว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับข้อความที่กำหนดให้ แบบสอบถาม ประเภทนี้นิยมสร้างตามแนวความคิดของลิกเกอร์ท (Likert) ซึ่งแบ่งน้ำหนักของความคิดเห็นออกเป็น 5 ระดับ ได้แก่ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ส่วนการให้คะแนนนั้น ขึ้นอยู่กับใจความว่าจะเป็นทางปฏิฐานหรือปฏิเสธ

เบสท์ (Best, 1977 : 171) กล่าวว่า การวัดความคิดเห็นโดยทั่ว ๆ ไป จะต้องมี องค์ประกอบ 3 อย่าง คือ บุคคลที่จะถูกวัด สิ่งเร้าและมีการตอบสนองซึ่งจะօอกมาใน ระดับสูง ต่ำ มาก น้อย วิธีวัดความคิดเห็นนั้น โดยมากจะใช้ตอบแบบสอบถามและการ สัมภาษณ์ โดยให้ ผู้ที่จะตอบคำถามเลือกตอบแบบสอบถามและผู้ถูกวัดจะเดือดตอบความ คิดเห็นของคนในเวลานั้นการใช้แบบสอบถามสำหรับการวัดแบบลิกเกอร์ท โดยเริ่มด้วยการ รวบรวมหรือการเรียบเรียงข้อความที่เกี่ยวกับความคิดเห็นจะต้องระบุให้ผู้ตอบ ตอบว่าเห็น ด้วยหรือไม่เห็นด้วย กับข้อความที่กำหนดให้ ซึ่งข้อความแต่ละข้อความจะมีความคิดเห็น เลือกตอบออกเป็น 5 ระดับ ได้แก่ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็น ด้วยอย่างยิ่ง

3.1 มาตรวัดทัศนคติ

พรเพญ เพชรสุขศิริ (2531 : 3) อธิบายว่ามาตรวัดทัศนคติหรือความ คิดเห็นมีอยู่ด้วยกันหลายวิธีที่แพร่หลายมี 4 วิธี คือ

3.1.1 วิธีของ瑟อร์สโตน (Thurston's scale) เป็นวิธีสร้างมาตรวัดออกเป็น ปริมาณแล้วเปรียบเทียบกับตำแหน่งของความคิดเห็นทัศนคติไปในทางเดียวกันและเหมือนกัน เป็นสเตกเกลที่มีช่วงห่างกัน (Equal-Appearing Intervals)

3.1.2 วิธีกัตต์เมน (Guttman's scale) เป็นวิธีทัศนคติหรือความคิดเห็นใน แนวเดียวกัน และสามารถจัดอันดับข้อความทัศนคติสูงต่ำแบบเปรียบเทียบกันและกัน ได้จาก อันดับต่ำสุดถึงสูงสุด ได้และแสดงถึงการสะสมของข้อแสดงความคิดเห็น

3.1.3 วิธีจำแนกแบบ S-D Scale (Semantic differential scale) เป็นวิธีวัด ทัศนคติหรือความคิดเห็น โดยอาศัยคู่คำ คุณศัพท์ที่มีความหมายตรงกันข้าม (Bipolar adjective) เช่น ดี-เลว ขยัน-ชี้เกียจ เป็นต้น

3.1.4 วิธีแบบลิกเกิล์ส (Likert's scale) เป็นวิธีสร้างมาตรวัดทัศนคติที่นิยม แพร่หลาย เพราะเป็นวิธีสร้างมาตรวัดที่ง่าย ประยุกต์เวลา ผู้ตอบสามารถแสดงทัศนคติในทาง ซึ่งชอบหรือไม่ชอบ โดยจัดอันดับความซึ่งชอบ ซึ่งอาจมีคำตอบให้เลือก 5 หรือ 4 คำตอบ

และให้คะแนนเป็น 5,4,3,2,1 ตามลำดับการให้คะแนน Positive หรือทาง Negative ในที่นี้จะทำการวัดความคิดเห็นโดยวิธีลิเกิต์ส เพราะเป็นวิธีที่ง่าย สะดวกและนิยมกันทั่วไป

3.2 ทัศนคติ หรือความคิดเห็น

วัลลภ รัฐนัตรtranนท์ (2545 : 102-117) อธิบายว่าทัศนคติ หรือความคิดเห็นที่นิยมที่ใช้อย่างแพร่หลายมี 4 วิธี คือ

3.2.1 วิธีแบบสเกลวัดความต่างทางศัพท์ (S-D scale = Semantic differential scale) เป็นวิธีวัดทัศนคติ หรือความคิดเห็น โดยอาศัยคุณสมบัติที่มีความหมายตรงกันข้าม เช่น - เดิร์ง - ชยัน - จีเกิจิ เป็นต้น

3.2.2 วิธีเคริร์ทสเกล เป็นวิธีทางมาตรฐานวัดทัศนคติหรือความคิดเห็นที่นิยมกันมากที่สุด เพราะเป็นวิธีสร้างมาตราวัดที่ง่าย ประยุกต์เวลา ผู้ตอบสามารถแสดงทัศนคติในทางชอบหรือไม่ชอบ โดยขึ้นอยู่กับความชอบหรือไม่ชอบ ซึ่งอาจมีคำตอบให้เลือก 5 หรือ 4 คำตอบ และให้คะแนน 5 4 3 2 1

3.2.3 วิธีกัทแมนสเกล (Guttman Scale) เป็นวิธีสร้างมาตราวัดทัศนคติหรือทัศนคติหรือความคิดเห็นในแนวเดียวกัน และสามารถจัดอันดับของทัศนคติสูง-ต่ำ แบบเปรียบเทียบกันและกันได้อย่างท้าสุดถึงสูงสุดและแสดงถึงการสะสมของข้อมูลความคิดเห็น

3.2.4 วิธีเทอร์สโตนสเกล (Thurstone Scale) เป็นวิธีสร้างมาตราวัด ออกเป็นปริมาตร แล้วเปรียบเทียบตำแหน่งของความคิด หรือทัศนคติไปในทางเดียวและ stemmedon ว่าเป็น Scale ที่มีช่วงห่างเท่ากัน

สรุปได้ว่า การวัดความคิดเห็นที่สำคัญ คือ การวัดแบบมาตราส่วนประมาณค่าหรือการวัดแบบลิเกิร์ท ซึ่งมี 5 ระดับ ได้แก่ เห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วยมาก เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยน้อย และเห็นด้วยน้อยที่สุด

แผนพัฒนาสามปีขององค์กรบริหารส่วนตำบล

1. ลักษณะของแผนพัฒนาสามปี

แผนพัฒนาสามปี หมายถึง แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมขององค์กร การปกครองส่วนท้องถิ่นที่สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์พัฒนา อันมีลักษณะเป็นการกำหนดรายละเอียดแผนงาน โครงการพัฒนาที่จัดทำขึ้นสำหรับปีงบประมาณแต่ละปี ซึ่งมีความ

ต่อเนื่องและเป็นแผนก้าวหน้าครอบคลุมระยะเวลาสามปี โดยมีโครงการทบทวนและปรับปรุง เป็นประจำทุกปี

แผนพัฒนาสามปี เป็นการแปลงแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาไปสู่การปฏิบัติ โดยมีหลักที่คิดว่าภายใต้ยุทธศาสตร์การพัฒนาหนึ่ง ๆ จะมีแนวทางพัฒนาได้มากกว่าหนึ่ง แนวทาง และภายใต้แนวทางพัฒนาหนึ่ง จะมีโครงการ / กิจกรรมได้มากกว่า 1 โครงการ / กิจกรรมที่จะต้องนำมาดำเนินการเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ เป้าหมาย จุดมุ่งหมายการ พัฒนาอย่างยั่งยืน และวิสัยทัศน์ในที่สุด

นอกจากนี้ แผนพัฒนาสามปี เป็นแผนที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับ งบประมาณรายจ่ายประจำปี กล่าวคือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ใช้เป็นกรอบการวางแผน พัฒนาเป็นเครื่องมือในการจัดทำ งบประมาณรายจ่ายประจำปี โดยนำโครงการ / กิจกรรมจาก แผนสามปี ในปีที่จะจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี ไปจัดทำงบประมาณ เพื่อให้ กระบวนการจัดทำงบประมาณเป็นไปด้วยความรอบคอบ และผ่านการประชาคมและการมี ส่วนร่วมของประชาชนมาแล้ว

2. วัตถุประสงค์ของการจัดทำแผนพัฒนาสามปี

2.1 เพื่อแสดงความสัมพันธ์เชื่อมโยงและสอดคล้องกันระหว่างแผน ยุทธศาสตร์การพัฒนาและการจัดทำงบประมาณประจำปี

2.2 เพื่อแสดงแนวทางการพัฒนาในช่วงสามปีที่มีความสอดคล้องและสามารถ ตอบสนองต่อยุทธศาสตร์การพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพ

2.3 เพื่อเป็นการจัดเตรียมโครงการพัฒนาต่าง ๆ ให้อยู่ในลักษณะที่พร้อมจะ บรรจุเอกสารงบประมาณ และนำไปปฏิบัติได้ทันทีเมื่อได้รับงบประมาณ

3. ขั้นตอนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี

ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมการจัดทำแผน

ขั้นตอนที่ 2 การคัดเลือกยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนา

ขั้นตอนที่ 3 การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.3 การจัดลำดับความสำคัญของแนวทางการพัฒนา

3.4 การตัดสินใจเลือกแนวทางการพัฒนาในช่วงสามปี

ขั้นตอนที่ 4 การกำหนดวัตถุประสงค์ของแนวทางพัฒนา

ขั้นตอนที่ 5 การจัดทำรายละเอียดโครงการ / กิจกรรมการพัฒนา

ขั้นตอนที่ 6 การจัดทำร่างแผนพัฒนาสามปี

6.1 คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น จัดทำร่าง
แผนพัฒนาสามปี โดยเน้นเก้าโครงประกอบด้วย 6 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 บทนำ

ส่วนที่ 2 สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วน
ท้องถิ่น

ส่วนที่ 3 สรุปผลการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลในปีที่
ผ่านมา

ส่วนที่ 4 สรุปยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาในช่วงสามปี

ส่วนที่ 5 บัญชีโครงการ

ส่วนที่ 6 การนำยุทธศาสตร์ การพัฒนาไปสู่การปฏิบัติและติดตาม
ประเมินผล

6.2 คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น จัดเวที
ประชาชน ซึ่งประกอบด้วย คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น ประชาชนท้องถิ่น และหน่วยงานที่
เกี่ยวข้อง เพื่อเสนอร่างแผนพัฒนาสามปีและรับฟังความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ แล้วนำไป
ปรับปรุงแผนพัฒนาสามปีให้สมบูรณ์ต่อไป

6.3 คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นนำร่างพัฒนา
สามปีที่ปรับปรุงแล้วเสนอคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นเพื่อพิจารณา

ขั้นตอนที่ 7 การอนุมัติและการประกาศใช้แผนพัฒนาสามปี

4. ประโยชน์ของการจัดทำแผนพัฒนาสามปี

ซึ่งการจัดทำแผนพัฒนาสามปี ได้ใช้เป็นเครื่องมือที่จะช่วยให้องค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่น ได้พิจารณาอย่างรอบคอบให้เห็นถึงความเชื่อมโยงระหว่างการดำเนินแนวทาง
ต่าง ๆ ที่อาจมีความเชื่อมโยงและส่งผลทั้งในเชิงสนับสนุน และเป็นอุปสรรคต่อกัน เพื่อให้
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำมาตัดสินใจในการกำหนดแนวทางการดำเนินงาน และใช้
ทรัพยากรการบริหารของท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดเพื่อ
สนองตอบต่อนโยบายของรัฐบาล คณะกรรมการ จังหวัด อำเภอ และวิสาหกิจ

พัฒกิจ เป้าประสงค์ขององค์การบริหารส่วนตำบล โนนตาล เพื่อยังประโยชน์ต่อประชาชนในเขตตำบล โนนตาล ซึ่งเป็นเป้าหมายสูงสุดของการพัฒนา

5. จุดมุ่งหมายการพัฒนาภารกิจสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลโนนตาล

5.1 ด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

5.1.1 การพัฒนาคุณภาพชีวิตมีการส่งเสริมและพัฒนาตามแนวทาง

เศรษฐกิจแบบพอเพียง ส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมกลุ่มสตรี ผู้ด้อยโอกาสและผู้สูงอายุ จัดศิวัสดิการให้แก่ผู้ด้อยโอกาสและผู้สูงอายุ เสริมสร้างทัศนคติในการดำรงชีวิตที่ดีแก่ประชาชน ส่งเสริมการบริการขั้นพื้นฐานและนำบริการสู่ประชาชน ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพในการประกอบอาชีพของประชาชน สร้างนิสัยการประทับตัวและอดทน

5.1.2 การแก้ไขปัญหาความยากจนมีการลดต้นทุนการผลิตและสร้างรายได้ ให้แก่ประชาชน มีการขยายเครือข่ายในการประกอบอาชีพให้มีประสิทธิภาพ เพิ่มหักழะในการผลิตและการตลาดให้แก่ประชาชน สร้างอาชีพในประชาชนหลังฤดูเก็บเกี่ยว จัดให้มีตลาดรองรับสินค้าให้กับประชาชน ส่งเสริมการผลิตสินค้าด้านการเกษตรและอุตสาหกรรมให้มากขึ้น ส่งเสริมกลุ่มอาชีพในชุมชนให้เข้มแข็ง สามารถพึ่งพาตนเองได้ ส่งเสริมการตลาด สร้างรายได้ ลดรายจ่าย มีการจัดตั้งสหกรณ์ชุมชน มีการจัดตั้งสถาบันการเงินในชุมชน (ธนาคารหมู่บ้าน)

5.1.3 การพัฒนาส่งเสริมการศึกษา ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น มีการพัฒนาการศึกษาให้มีศักยภาพ การสนับสนุนการศึกษาของศูนย์เด็ก เด็กและโรงเรียนอย่างต่อเนื่องทั่วถึง มีการส่งเสริม พื้นที่ ศาสนา ประเพณี อนุรักษ์วัฒนธรรม มีการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ในชุมชน มีการขยายโอกาสทางการศึกษาให้แก่ผู้ด้อยโอกาส

5.2 ด้านการพัฒนาการเกษตร

5.2.1 เพิ่มประสิทธิภาพทางการเกษตร เพิ่มศักยภาพผลิตทางการเกษตร ให้มีคุณภาพมากขึ้น สนับสนุนการผลิตและการใช้ปุ๋ยชีวภาพแทนปุ๋ยเคมี ส่งเสริมและพัฒนาให้มีการรวมกลุ่มเกษตรกร จัดการฝึกอบรมและให้ความรู้แก่เกษตรกร

ส่งเสริมด้านเกษตรอินทรีย์ การใช้ปุ๋ยชีวภาพ และเเกษตรปลอดสารพิษ มีการป้องกันการพังทลายของดิน ขยายติดต่อสินค้าทางการเกษตร ส่งเสริมการปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์เศรษฐกิจ

5.2.2 การจัดการและบริหารผลผลิตทางการเกษตร มีการประกันสินค้าทางการเกษตร จัดให้มีศูนย์วิจัยทางการเกษตร โดยใช้สถาบันการศึกษาเป็นแม่ข่าย วางแผนการใช้น้ำอย่างคุ้มค่า จัดตั้งตลาดกลางสินค้าทางการเกษตร ส่งเสริมการแปรรูปและเพิ่มมูลค่าให้กับผลผลิตทางการเกษตร ประชาสัมพันธ์สินค้าทางการเกษตร การวางแผนการผลิตทางการเกษตรแบบครบวงจร ส่งเสริมการรวมกลุ่มของเกษตรกรด้านการตลาด การสร้างเครือข่าย การเรียนรู้ด้านการเกษตร

5.3 ด้านการพัฒนาและส่งเสริม การท่องเที่ยว

การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและเสริมสร้างวัฒนธรรมท้องถิ่น ให้มีศักยภาพ มีการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติให้สามารถรองรับการพัฒนาอย่างเหมาะสม มีการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางโบราณสถาน มีการพัฒนาส่งเสริมการท่องเที่ยวด้านศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน มีการพัฒนาและปรับปรุงภูมิทัศน์แหล่งท่องเที่ยวทุกแห่ง มีการพัฒนาและพัฒนาศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน มีการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และเชิงนิเวศน์ มีการประชาสัมพันธ์ด้านการท่องเที่ยว ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงพาณิชย์ จัดให้มีศูนย์บริการนักท่องเที่ยว

5.4 ด้านการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

มีการพัฒนาด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ มีการเฝ้าระวังและป้องกันทรัพยากรธรรมชาติ มีการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล โดยจัดให้มีศูนย์กำจัดขยะมูลฝอย และสิ่งปฏิกูลรวมแบบครบวงจร มีการปลูกป่าชุมชน มีการพัฒนาแหล่งเดื่อมโกร姆 มีการอนุรักษ์ป่าปุ่ง ป่าทาม และพื้นที่ชุมชนฯ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการอนุรักษ์พื้นที่ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมการปลูกป่าทดแทน มีการป้องกันข้อกีดขวาง

5.5 ด้านการพัฒนาบ้านเมืองน่าอยู่

5.1.1 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน มีการพัฒนา/ซ่อมแซมเส้นทางคมนาคม มีการพัฒนา/ปรับปรุงระบบสาธารณูปโภค และสาธารณูปการ มีการพัฒนา/ปรับปรุงแหล่งน้ำ มีการจัดทำผังเมืองอย่างเป็นระบบ แก้ไขปัญหาความเดือดร้อนจำเป็นเร่งด่วนของประชาชน

5.1.2 การส่งเสริมประชาธิปไตยและพัฒนาทางการเมือง การปกครอง

มีการพัฒนาหมู่บ้าน/ชุมชนให้เข้มแข็ง มีการพัฒนาสังคมการอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข มีการรณรงค์ให้ประชาชนรักประเทศไทย ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน

5.1.3 ความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ส่งเสริมการป้องกันและการรักษาความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน มีการรักษาความสะอาดในชุมชน มีการส่งเสริมสถาบันครอบครัว และชุมชน

องค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบล เป็นรูปแบบการปกครองส่วนท้องถิ่นที่รัฐบาลจัดตั้งขึ้น หลังสุดถือเป็นหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ซึ่งรัฐบาลได้กระจายอำนาจการบริหารให้แก่คนในท้องถิ่นให้สามารถมีอิสระในการกำหนดนโยบาย การปกครอง การบริหาร การบริหารงานบุคคล การเงินการคลัง และมีหน้าที่อื่น ๆ ตามที่มีกฎหมายกำหนด สาระสำคัญเกี่ยวกับ องค์การบริหารส่วนตำบล มีดังนี้ (กรมการปกครอง. 2547 : 45-52)

1. ประวัติการจัดตั้ง

กระทรวงมหาดไทยได้ออกคำสั่งที่ 222/2499 เมื่อวันที่ 8 มิถุนายน พ.ศ.2499 เรื่อง ระเบียบบริหารราชการส่วนตำบลและหมู่บ้าน โดยกำหนดให้มีการจัดตั้งสภาพัฒนาให้แล้วเสร็จภายในสามเดือน เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารงานของสภาพัฒนาและช่วยสร้างความเจริญให้ท้องถิ่น หลังจากนั้นรัฐบาลได้ประกาศพระราชบัญญัติ ระเบียบราชการส่วนตำบล พ.ศ.2499 จัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลขึ้นเป็นหน่วยราชการบริหารส่วนท้องถิ่นอย่างสมบูรณ์ คือ มีฐานะเป็นนิติบุคคล มีรายได้และรายจ่ายของตนเอง สามารถดำเนินกิจการได้อย่างอิสระ องค์การบริหารส่วนตำบลได้จัดตั้งเพียง 59 แห่ง ต้องยุบเลิกไป เพราะการทำงานไม่มีประสิทธิภาพ

ในปี พ.ศ. 2509 รัฐบาลได้ออกคำสั่งที่ 275/2509 เมื่อวันที่ 1 มีนาคม พ.ศ. 2509 เรื่องระเบียบบริหารราชการส่วนตำบลและหมู่บ้าน (ฉบับที่ 2) จัดตั้งสภาพัฒนาในรูปแบบใหม่ โดยปรับปรุงสภาพัฒนาให้มีลักษณะคล้ายสภาพัฒนาในระบบประชาธิปไตย แต่ไม่มีฐานะเป็นนิติบุคคล การดำเนินการไม่ทั่วถึงทั่งประเทศ เนื่องจากมีงบประมาณจำกัด จึงให้ใช้บังคับใช้เฉพาะบางตำบลที่กระทรวงมหาดไทยกำหนดไว้ ส่วนตำบลอื่น ๆ ให้ใช้ระเบียบบริหารราชการส่วนตำบลและหมู่บ้านตามคำสั่ง 222/499 ต่อมาในปี พ.ศ. 2515 คณะปฏิวัติได้ออกประกาศคณะปฏิวัติที่ 326 เมื่อวันที่ 13 กันยายน พ.ศ.2515 เพื่อแก้ไขปรับปรุงการจัดระเบียบบริหารของตำบลให้มีประสิทธิภาพเหมาะสมกับสภาพการณ์ในขณะนั้น โดยตำบลที่

ขั้นระเบียบบริหารตามประกาศของคณะกรรมการปฎิรัติ มีสภาพัฒนา แต่ไม่มีการเลือกตั้งสมาชิกสภา ตำแหน่ง และตามประกาศนี้ได้ยกเลิก พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนตำบล พ.ศ. 2499 รวมทั้งฉบับที่ 2 พ.ศ. 2509 นอกจากนี้ยังให้โอนทรัพย์สินหนึ่ง และสิทธิ์ขององค์กร บริหารส่วนตำบลไปเป็นของจังหวัด

เมื่อ พ.ศ. 2537 สมัยรัฐบาลนายชวน หลีกภัย ได้ปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการ จัดระเบียบบริหารส่วนตำบล จึงได้ออกพระราชบัญญัติสภาพัฒนา แต่ไม่มีการเลือกตั้งสมาชิกสภา ตำแหน่ง และองค์กร บริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 รวมที่ได้แก้ไขเพิ่มเติมถึง ฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546 เพื่อให้สอดคล้องและ เหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน

2. หลักเกณฑ์การจัดตั้ง

มีการจัดตั้งองค์กร บริหารส่วนตำบลตามพระราชบัญญัติสภาพัฒนา แต่ไม่มีการ บริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 จำนวน 617 แห่ง และได้มีการจัดตั้งองค์กร บริหารส่วนตำบล เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ และได้มีแก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 3 พ.ศ. 2542 กำหนดให้มีการยุบรวมองค์กร บริหารส่วนตำบล ดังนี้

2.1 องค์กร บริหารส่วนตำบลอาจรวมกับองค์กร บริหารส่วนตำบล ที่มีเขต ติดต่อกันภายในอำเภอเดียวกัน ได้ ตามเงตนาคมของประชาชน ในเขตตำบลนี้

2.2 องค์กร บริหารส่วนตำบลอาจรวมกับหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ที่มีเขตติดต่อกันภายในอำเภอเดียวกัน ตามเงตนาคมของประชาชน ในเขตตำบลนี้

2.3 องค์กร บริหารส่วนตำบล ได้มีจำนวนประชากรทั้งหมด ไม่ถึง 2,000 คน เป็นเหตุให้ไม่สามารถบริหารงานพื้นที่นั้นให้มีประสิทธิภาพ ได้ ให้กระทรวงมหาดไทย ประกาศยุบองค์กร บริหารส่วนตำบลดังกล่าว โดยให้รวมพื้นที่เข้ากับองค์กร บริหารส่วน ตำบลอื่นที่มีเขตติดต่อกันภายในอำเภอเดียวกัน หรือให้หน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ที่มีเขตติดต่อกันภายในอำเภอเดียวกัน ตามเงตนาคมของประชาชน ในเขตตำบลนี้

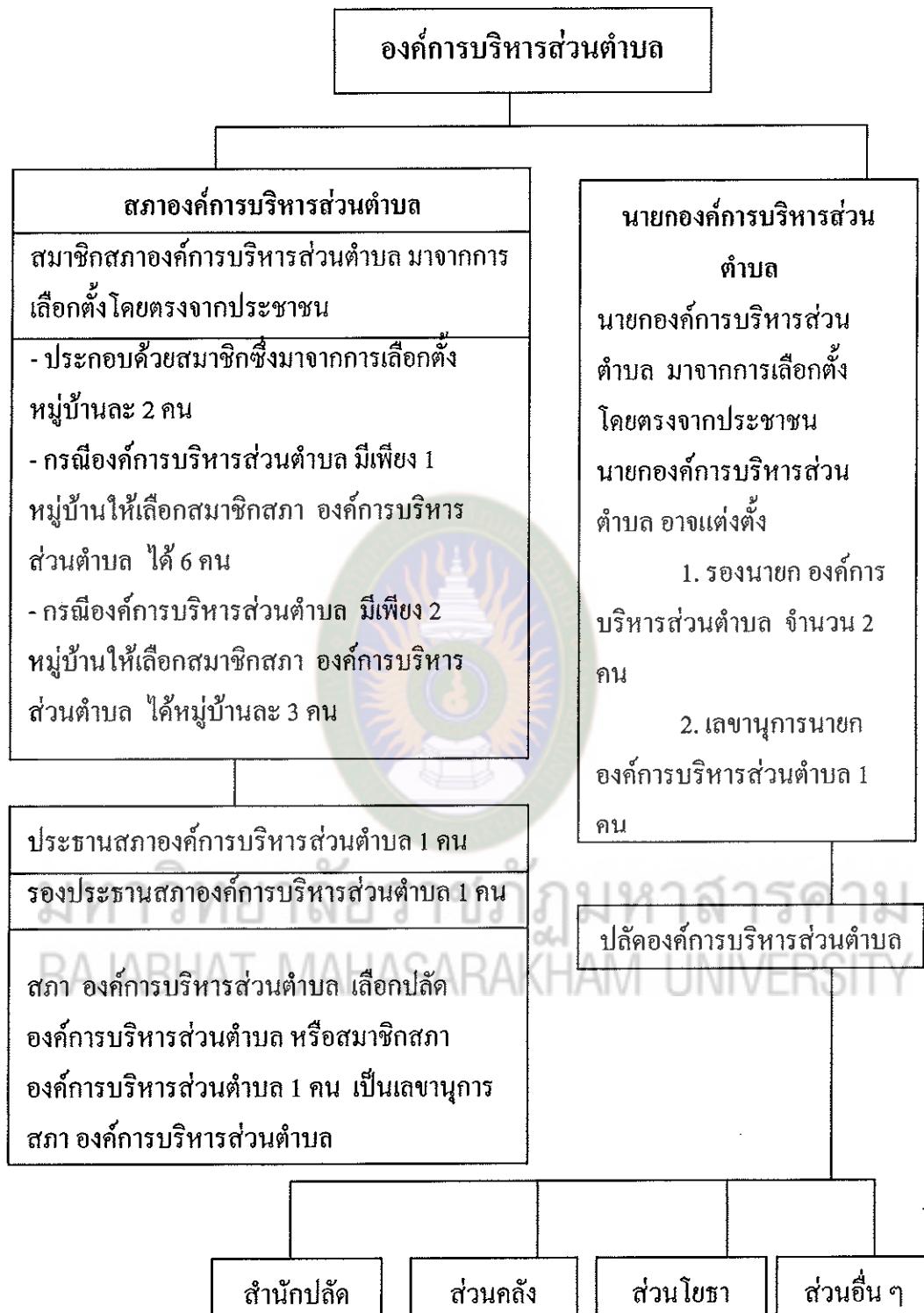
ต่อมาพระราชบัญญัติสภาพัฒนา แต่ไม่มีการเลือกตั้งสมาชิกสภา ตำแหน่ง และองค์กร บริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไข เพิ่มเติม (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546 ได้กำหนดเพิ่มเติมให้ สภา ตำแหน่ง ที่มีรายได้ไม่รวมเงินอุดหนุน ในปีงบประมาณที่ล่วงมาติดต่อกันเป็นเวลา 3 ปี เกลี่ยไม่ต่ำกว่าปีละ 150,000 บาท ก็อาจจัดตั้ง เป็นองค์กร บริหารส่วนตำบล ได้ทั้งนี้เพื่อให้มีความสัมพันธ์กับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักร ไทย พุทธศักราช 2540 และเป็นไปตาม พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542

ดังนั้นองค์การบริหารส่วนตำบลจะสามารถจัดตั้งได้จะต้องมาจากสภาพตำบลที่มีรายได้ไม่รวมเงินอุดหนุนในปีงบประมาณที่ล่วงมาติดต่อกันสามปี เกลี้ยไม่ต่ำกว่าปีละ 150,000 บาท หรือตามเกณฑ์รายได้เกลี้ยที่มีการเปลี่ยนแปลง ต้องจัดทำเป็นประกาศ กระทรวงมหาดไทย และประกาศลงในราชกิจจานุเบกษา โดยในประกาศให้ระบุชื่อและขอบเขตขององค์การบริหารส่วนตำบลไว้ด้วย

3. อำนาจหน้าที่ตามโครงสร้าง

3.1 สถา滂องค์การบริหารส่วนตำบล เป็นฝ่ายนิติบัญญัติที่ประกอบด้วยสมาชิก สถา滂องค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งได้รับการเลือกตั้งจากประชาชนในหมู่บ้านในตำบลนั้น ๆ บ้านละ 2 คน ถ้าองค์การบริหารส่วนตำบลใดมี 2 หมู่บ้าน ให้มีสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ได้หมู่ละ 6 คน ในสถา滂องค์กรบริหารส่วนตำบลนั้นจะประกอบด้วย ประธานสภา องค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 1 คน รองประธานบริหารส่วนตำบล 1 คน ซึ่งมาจากการ เดือดจากสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลโดยมีหน้าที่ในการให้ความเห็นชอบแผนพัฒนา ตำบล พิจารณา และให้ความเห็นชอบร่างข้อบังคับตำบล ร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ควบคุมการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริหารให้เป็นไปตามนโยบาย แผนพัฒนาตำบล กฤษฎาฯ ระเบียบและข้อบังคับของทางราชการ โดยวาระในการดำรงตำแหน่ง คราวละ 4 ปี นับตั้งแต่วันเลือกตั้ง

3.2 คณะกรรมการองค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วยนายกองค์การ บริหารส่วนตำบล จำนวน 1 คน ที่มาจากการเลือกตั้ง โดยตรงจากประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ในเขตตำบล จำนวน 2 คน และเลขานุการองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 1 คน รวม 4 คนซึ่ง รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลและเลขานุการองค์การบริหารส่วนตำบล มาจากการแต่งตั้ง จากนายกองค์การบริหารส่วนตำบล มาจากการแต่งตั้งจากนายกองค์การบริหารส่วนตำบล มี วาระดำรงตำแหน่งคราวละ 4 ปี ไม่เกิน 2 สมัยติดต่อกัน มีหน้าที่ในการบริหารพัฒนา บริหารงานทั้งหมด ทั้งบริหารพัฒนาตำบล บริหารงานบุคคล กำหนดคนนโยบาย วางแผนการ พัฒนาตำบลจัดทำงบประมาณ รายจ่าย ต้องรายงานผลการปฏิบัติงานตามที่ให้ไว้ใน ทุกปี และปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่ทางราชการมอบหมาย

แผนภูมิที่ 2 โครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบล

ที่มา : ปรับปรุงจากพระราชบัญญัติสภาตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล ฉบับที่ 5

พ.ศ. 2546

4. การบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบล

การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลมี นายกองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุด มีปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้บังคับบัญชาในส่วนราชการ มี พนักงานส่วนตำบลซึ่งเป็นราชการประจำ และมีลูกจ้างจำนวนตามโครงสร้างตามกรอบ อัตรากำลัง เป็นไปตามขนาดขององค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งกำหนดไว้ 3 ขนาด คือ ขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก โดยมีกรอบพิจารณาจากรายได้ พื้นที่ และ ประชากรในพื้นที่ ขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเกณฑ์ในการพิจารณากรอบอัตรากำลังแบ่งการบริหาร ออกเป็น อย่างน้อย 6 ส่วน ดังนี้ (โกรกิทย์ พวงงาม. 2548 : 62-65)

4.1 สำนักปลัดงานองค์การบริหารส่วนตำบล มีหน้าที่รับผิดชอบงานบริหาร ทั่วไป งานธุรการ งานการเจ้าหน้าที่ งานสวัสดิการของพนักงานส่วนตำบล และลูกจ้างงาน การประชุม งานนโยบายและแผน งานกฎหมายและคดี งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย งานกิจกรรมสภา และงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง หรือได้รับมอบหมาย

4.2 ส่วนการคลัง มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการรับเงิน การจ่ายเงิน การเบิก เงิน การฝากเงิน การเก็บรักษามาตรฐาน การตรวจสอบเงิน และอื่น ๆ โดยมีฝ่ายงานการเงิน ฝ่ายงาน บัญชี ฝ่ายงานพัฒนาและจัดเก็บรายได้ ฝ่ายทะเบียนทรัพย์สินและพัสดุ และงานอื่น ๆ ที่ เกี่ยวข้อง หรือได้รับมอบหมาย

4.3 ส่วนโยธา มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานสำรวจ ออกแบบ ประมาณการ ราคาค่าใช้จ่ายในโครงการ งานควบคุมอาคาร โดยมีฝ่ายก่อสร้าง ฝ่ายออกแบบและควบคุม อาคาร ฝ่ายประสานสาธารณูปโภค และฝ่ายผังเมือง และงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง หรือได้รับ มอบหมาย

4.4 ส่วนสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงาน สาธารณสุขทั่วหมู่ โดยมีฝ่ายอนามัยและสิ่งแวดล้อม ฝ่ายส่งเสริมสุขภาพและสาธารณสุข ฝ่ายรักษาความสะอาด ฝ่ายควบคุมและจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม ฝ่ายควบคุมโรค และฝ่าย บริการสาธารณสุข และงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง หรือได้รับมอบหมาย

4.5 ส่วนการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับ การศึกษา คือ ฝ่ายส่งเสริมกิจการ โรงเรียน และฝ่ายศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และงานอื่น ๆ ที่ เกี่ยวข้อง หรือได้รับมอบหมาย

4.6 ส่วนสวัสดิการสังคม มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับ การบริการด้านสวัสดิการ และพัฒนาชุมชน การสังคมสังเคราะห์ และฝ่ายส่งเสริมอาชีพและพัฒนาสตรี และงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง หรือได้รับมอบหมาย

5. อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติสภาร่างแบบและ องค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546 กำหนดไว้ ดังนี้

5.1 อำนาจหน้าที่ทั่วไป

ตามพระราชบัญญัติสภาร่างแบบและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 แก้ไขเพิ่มเติมถึง ฉบับที่ 5 พ.ศ.2546 มาตรา 66 องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ พัฒนาตำบลทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

5.2 หน้าที่ทอกฎหมายบังคับให้ทำ

มาตรา 67 ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย องค์การบริหารส่วนตำบล มีหน้าที่ ต้องทำในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ดังต่อไปนี้

5.2.1 จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก

5.2.2 รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้ง กำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

5.2.3 ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ

5.2.4 ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

5.2.5 ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

5.2.6 ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ

5.2.7 คุ้มครอง คุ้มครองและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

5.2.8 บำรุงรักษาศิลปะ ชาติประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรม

อันดีของท้องถิ่น

5.2.9 ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ทางราชการมอบหมายโดยจัดสรรงบประมาณ หรืออนุญาตให้ตามความจำเป็นและสมควร

5.3 หน้าที่ที่ไม่บังคับให้ทำ แต่อาจที่จะดำเนินการได้

มาตรา 68 ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย องค์การบริหารส่วนตำบลอาจจัดทำ กิจการในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ดังต่อไปนี้

5.3.1 ให้มีน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และการเกษตร

- 5.3.2 ให้มีและนำรุ่งการไฟฟ้าหรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น
- 5.3.3 ให้มีและนำรุ่งรักษายาทางระบายน้ำ
- 5.3.4 ให้มีและนำรุ่งสถานที่ปะชุม การกีฬา การพักผ่อนหย่อนใจ และ

ส่วนราชการและ

- 5.3.5 ให้มีและส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรและกิจกรรมสหกรณ์
- 5.3.6 ส่งเสริมให้มีอุตสาหกรรมในครอบครัว
- 5.3.7 นำรุ่งและส่งเสริมการประกอบอาชีพของราษฎร
- 5.3.8 การคุ้มครองคุ้มและรักษาทรัพย์สินอันเป็นสาธารณสมบัติของ

แห่งเดียว

- 5.3.9 หาผลประโยชน์จากทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนตำบล
- 5.3.10 ให้มีตลาด ทำเที่ยบเรือ และท่าข้าม
- 5.3.11 กิจการเกี่ยวกับการพาณิชย์
- 5.3.12 การท่องเที่ยว
- 5.3.13 การผังเมือง

5.4 ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 มาตรา 16 ยังกำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณูปโภคเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง ดังนี้

- 5.4.1 การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง
- 5.4.2 การจัดให้มีและนำรุ่งรักษายาทางบก ทางน้ำ และทางระบายน้ำ
- 5.4.3 การจัดให้มีและควบคุมตลาด ทำเที่ยบเรือ ท่าข้าม และท่าจอดรถ
- 5.4.4 การสาธารณูปโภคและการก่อสร้างอื่น ๆ
- 5.4.5 การสาธารณูปการ
- 5.4.6 การส่งเสริม การฝึก และประกอบอาชีพ
- 5.4.7 การพาณิชย์ และการส่งเสริมการลงทุน
- 5.4.8 การส่งเสริมการท่องเที่ยว
- 5.4.9 การจัดการศึกษา
- 5.4.10 การสังคมสงเคราะห์ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก ศศรี คนชาฯ และผู้ด้อยโอกาส

- 5.4.11 การบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น
- 5.4.12 การปรับปรุงแหล่งชุมชนและอัชเดะและการขัดการเกี่ยวข้องที่อยู่อาศัย
- 5.4.13 การจัดให้มีและบำรุงรักษาสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ
- 5.4.14 การส่งเสริมกีฬา
- 5.4.15 การส่งเสริมประชาธิปไตย ความเสมอภาค และสิทธิเสรีภาพของประชาชน
- 5.4.16 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของราษฎรในการพัฒนาท้องถิ่น
- 5.4.17 การรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง
- 5.4.18 การกำจัดมูลฝอย สิ่งปฏิกูล และน้ำเสีย
- 5.4.19 การสาธารณสุข การอนามัยครอบครัว และการรักษาพยาบาล
- 5.4.20 การจัดให้มีและควบคุมคุณภาพสถานและภาชนะ
- 5.4.21 การควบคุมการเลี้ยงสัตว์
- 5.4.22 การจัดให้มีและควบคุมการฆ่าสัตว์
- 5.4.23 การรักษาความปลอดภัย ความเป็นระเบียบเรียบร้อย และการอนามัย โรงพยาบาล และสาธารณสถานอื่น ๆ
- 5.4.24 การจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากป่าไม้ ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 5.4.25 การผังเมือง
- 5.4.26 การขนส่งและการวิศวกรรมชลประปา
- 5.4.27 การคุ้มครองสิ่งแวดล้อม
- 5.4.28 การควบคุมอาคาร
- 5.4.29 การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- 5.4.30 การรักษาความสงบเรียบร้อย การส่งเสริมและสนับสนุนการป้องกันและรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
- 5.4.31 กิจการอื่นใดที่เป็นผลประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

6. การประชุมสภากองค์การบริหารส่วนตำบล

ในหนึ่งปีมีสมัยประชุมสามัญ 2 สมัยหรือหลายสมัย แล้วแต่สภากองค์การบริหารส่วนตำบลจะกำหนด แต่ไม่เกิน 4 สมัย เมื่อเห็นว่าเป็นการจำเป็นเพื่อประโยชน์ขององค์การบริหารส่วนตำบล ประธานสภากองค์การบริหารส่วนตำบล หรือสมาชิกกองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของสมาชิกที่มีอยู่ อาจทำคำร้องยื่นต่อนายอำเภอ ตามพระราชบัญญัติสภาร่างกายและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 แก้ไขเพิ่มเติมถึง ฉบับที่ 5 พ.ศ.2546 มาตรา 56 ขอให้เปิดประชุมสมัยวิสามัญ ถ้านายอำเภอเห็นสมควรก็ให้นายอำเภอเรียกประชุมวิสามัญได้

การประชุมสมัยหนึ่ง ๆ ให้มีกำหนดไม่เกิน 15 วัน แต่ถ้าจะขยายเวลาออกไป ต้องได้รับอนุญาตจากนายอำเภอ สำหรับการประชุมสภาร่างกายและองค์การบริหารส่วนตำบล 45 วัน นับแต่วันเลือกตั้ง การเรียกประชุมสภาร่างกายและองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นผู้เรียกประชุม และเป็นผู้ปิดการประชุม การประชุมในแต่ละครั้งจะต้องมีสมาชิกสภาร่างกายและองค์การบริหารส่วนตำบลไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่จึงจะครบองค์ประชุม

7. รายได้อื่นขององค์การบริหารส่วนตำบล

7.1 องค์การบริหารส่วนตำบลจัดเก็บเอง ได้แก่ ภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีป้าย ภาษีบำรุงท้องที่ อกรค่าสัตว์ และค่าธรรมเนียมใบอนุญาต ตามพระราชบัญญัติสภาร่างกายและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 แก้ไขเพิ่มเติมถึง ฉบับที่ 5 พ.ศ.2546 มาตรา 74 รวมถึงผลประโยชน์อื่นอันเนื่องจากการมาสัตว์

7.2 ส่วนราชการจัดเก็บให้ ได้แก่ ภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์และสัมภาระ ภาษีสุรา ภาษีสรรพสามิต ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีธุรกิจเฉพาะค่าธรรมเนียมจดทะเบียนสิทธิบัตร และนิติกรรมตามประมวลกฎหมายที่ดิน อกรังนกอี้เย็น ค่าภาคหลวง ค่าธรรมเนียมตามกฎหมายว่าด้วยป้ายไม้ รายได้จากการกฎหมายว่าด้วยน้ำบาดาลเงินจากประมาณบัตรในอนุญาต และอาชญาบัตรตามกฎหมายว่าด้วยการประมง รายได้จากการรักษาความปลอดภัย รวมทั้งรายได้จากการจราจรทางบก ทางน้ำ ทางอากาศ ทางอากาศทางบก ทางน้ำ ทางอากาศทางอากาศ

7.3 เงินอุดหนุนจากรัฐบาล

7.4 รายได้อื่น ๆ เช่น รายได้จากการรักษาสุขภาพ รายได้จากการอนุรักษ์ป่า รายได้จากการเกี่ยวกับการพาณิชย์ขององค์การบริหารส่วนตำบล เงินและทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้ รายได้อื่นตามที่รัฐบาลหรือหน่วยงานของรัฐจัดสรรให้ และตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นขององค์การบริหารส่วนตำบล

8. รายจ่ายขององค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบลอาจมีรายได้จ่ายตามงบประมาณโดยจำแนกออกเป็น 2 ลักษณะ คือ รายจ่ายงบกลาง และรายจ่ายตามแผนงาน ตามพระราชบัญญัติสภาพัฒนา องค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 แก้ไขเพิ่มเติมถึง ฉบับที่ 5 พ.ศ.2546 มาตรา 84

8.1 รายจ่ายงบกลาง หมายถึง รายจ่ายที่องค์กรปกครองท้องถิ่นมีภาระผูกพัน ต้องจ่าย และเป็นรายจ่ายที่ตั้งไว้เพื่อจัดสรรให้หน่วยงานต่าง ๆ เปิดจ่าย ตามพระราชบัญญัติ สภาพัฒนาและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 แก้ไขเพิ่มเติมถึง ฉบับที่ 5 พ.ศ.2546 มาตรา 85 ได้แก่

8.1.1 ค่าใช้ระเงินถ้วน และคอกเบี้ย

8.1.2 รายจ่ายตามข้อผูกพัน

8.1.3 เงินสำรองจ่าย

8.1.4 เงินงบประมาณรายจ่ายทั่วไปดังข่าวเหลืองบประมาณ

8.1.5 เงินช่วยค่าทำศพ

8.2 รายจ่ายตามแผนงาน หมายถึง รายจ่ายซึ่งกำหนดรายละเอียดหมวดรายจ่าย ไว้ในงานหรือโครงการตามแผนงานสำหรับหน่วยงานโดยเฉพาะ ได้แก่

8.2.1 หมวดเงินเดือนและค่าจ้างประจำ

8.2.2 หมวดค่าจ้างชั่วคราว

8.2.3 หมวดค่าตอบแทนใช้สอยและวัสดุ

8.2.4 หมวดค่าสาธารณูปโภค

8.2.5 หมวดเงินอุดหนุน

8.2.6 หมวดค่าครุภัณฑ์ ที่ดิน และสิ่งก่อสร้าง

8.2.7 หมวดรายจ่ายอื่น ๆ

9. การกำกับดูแล

9.1 นายอํามเภอมีอำนาจกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ขององค์การบริหารส่วน ตำบลให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบข้อบังคับของทางราชการ ตามพระราชบัญญัติสภาพัฒนา ตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 แก้ไขเพิ่มเติมถึง ฉบับที่ 5 พ.ศ.2546 มาตรา 90 โดยมีอำนาจสามารถเรียก สมาชิกสภา คณะผู้บริหาร พนักงานส่วนตำบลและลูกจ้างของ องค์การบริหารส่วนตำบลมาชี้แจง หรือสอบสวน ตลอดจนเรียกรายงานเอกสารใด ๆ จาก องค์การบริหารส่วนตำบลมาตรวจสอบได้

9.2 เพื่อคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหรือประโยชน์ของประเทศเป็นส่วนรวม นายอำเภอจะรายงานเสนอความเห็นต่อผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อยุบสถาบันได้

องค์การบริหารส่วนตำบลโนนตาล

สภาพทั่วไป และข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญ มีดังต่อไปนี้ (องค์การบริหารส่วนตำบลโนนตาล. 2552 : 2-8)

1. สภาพภูมิประเทศ

องค์การบริหารส่วนตำบลโนนตาล ตั้งอยู่ เลขที่ 64/1 หมู่ที่ 2 บ้านตาล ตำบลโนนตาล อําเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม อยู่ห่างจากอําเภอท่าอุเทน 3 กิโลเมตร ตั้งอยู่ร่องนอกของอําเภอและห่างจากจังหวัดนครพนม 31 กิโลเมตร มีพื้นที่ทั้งหมด จำนวน 50,625 ไร่ หรือประมาณ 81 ตารางกิโลเมตร

ทิศเหนือ ติดต่อกับตำบลท่าอุเทน อําเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม

ทิศใต้ ติดต่อกับตำบลรามราช อําเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม

ทิศตะวันออก ติดต่อกับตำบลเวินพระบาท อําเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม

ทิศตะวันตก ติดต่อกับตำบลหนองมนี อําเภอโพนสารค์ จังหวัดนครพนม

ตำบลโนนตาล มีลักษณะภูมิประเทศทั่วไป เป็นพื้นที่ราบลุ่มเหมาะสมแก่การทำนา ทำไร่ คินส่วนใหญ่ มีปัญหาคือ คินจีดแหล่งน้ำมีเพียงพอสำหรับการเกษตร จะมีขาดแคลนบางพื้นที่เท่านั้นและบางส่วน เป็นป่า เบญจพรรณ มีแหล่งน้ำขนาดใหญ่ที่ใช้ในการเกษตร และการประมง คือ ถุกดล้าว หนองแวง ห้วยอีเก้ง ฯลฯ

2. การปกครอง

ตำบลโนนตาล แบ่งการปกครองออกเป็น 15 หมู่บ้าน ดังนี้

หมู่ที่ 1 บ้านกลาง หมู่ที่ 9 บ้านชาตุ

หมู่ที่ 2 บ้านตาล หมู่ที่ 10 บ้านคำยาก

หมู่ที่ 3 บ้านนาผักปอต หมู่ที่ 11 บ้านน้อยทวย

หมู่ที่ 4 บ้านกุดกุ่มน้อย หมู่ที่ 12 บ้านคงย่าง

หมู่ที่ 5 บ้านกุดกุ่มใหญ่ หมู่ที่ 13 บ้านชาตุชุมทาง

หมู่ที่ 6 บ้านกะเสริม	หมู่ที่ 14 บ้านชาตุหัวบึง
หมู่ที่ 7 บ้านกุดสะกอย	หมู่ที่ 15 บ้านกลาง
หมู่ที่ 8 บ้านโพน	

3. สถาบันและองค์กรศาสนา

วัด	12	แห่ง
สำนักสงฆ์	4	แห่ง

4. ด้านสาธารณสุข

โรงพยาบาลของรัฐขนาด	30	เตียง	1	แห่ง
สถานีอนามัยประจำตำบล			2	แห่ง
อัตราการมีและใช้ส้วมราดหน้า			ร้อยละ	100

5. ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

ป้อมตำรวจน้ำ	1	แห่ง
ที่พักสายตรวจ	1	แห่ง

3. การบริการพื้นฐาน

3.1 การคมนาคม

เส้นทางคมนาคมสายหลัก 2 เส้นทาง
สายแรก เส้นทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 212 สายนครพนม –

หนองคาย

สายที่สองเส้นทางหลวง สายท่าอุเทน – ถูกสุมาลี

ใช้ติดต่อระหว่าง หมู่บ้าน ตำบล อําเภอ จังหวัด และมีเส้นทางเชื่อม

หมู่บ้านต่างๆ

ในเขตตำบลรวม 10 เส้นทาง

3.2 การโทรศัพท์

โทรศัพท์สาธารณะ	15	แห่ง
โทรศัพท์ประจำหมู่บ้าน	15	แห่ง
หอกระจายเสียง	15	แห่ง

3.3 การไฟฟ้า

มีไฟฟ้าเข้าถึงทั้ง 15 หมู่บ้าน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม มีดังนี้

ศิริพงษ์ มนตรี (2540 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดสกลนคร พบว่า จังหวัดสกลนครได้เริ่มขัดตัวและดำเนินการตามพระราชบัญญัติสภาพตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย ลงวันที่ 19 มกราคม 2539 และได้จำแนกงานออกเป็น 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารสำนักงาน การวางแผนพัฒนา การประชุมองค์การ การจัดทำข้อบังคับตำบล การบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงบประมาณพบว่า การดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง

อนันต์ เดชโภธิน (2544 : 43-49) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอกระนวน จังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่าสภาพการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล มีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง เรียงตามลำดับคือ ด้านส่งเสริมพัฒนาสตรี เด็กเยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ ด้านคุ้มครองดูแลและรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านบำรุงศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดี ด้านป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ด้านการป้องกันและระจับโรคติดต่อ ด้านรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้งการกำจัดขยะมูลฝอย และสิ่งปฏิกูล ด้านการจัดให้มีและบำรุงทางน้ำและทางบก และด้านส่งเสริม การศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ข้อเสนอแนะแนวทาง เพื่อการปรับปรุง การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ควรจัดสรรงบประมาณให้ครอบคลุมการพัฒนา ด้านต่าง ๆ เช่น ขนาดประชากรพื้นที่ และสภาพท้องถิ่น ควรจัดฝึกอบรมให้แก่บุคลากรให้นำไปปฏิบัติงานได้จริงในลักษณะการฝึกอบรมแบบเข้ม ควรมีการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อวางแผนการดำเนินงานและแก้ไขปัญหาอุปสรรคร่วมกัน

วิสา นราเที่ยม (2547 : บพคดย่อ) ได้ทำการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารสาธารณสุขในโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนเห็นว่าการบริการสาธารณสุขในโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา สายบ้านหนองจาน ตำบลหนองสาธารณร้าย อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา โดยรวมแล้วเป็นรายด้านในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ย ดังนี้ ด้านคุณภาพชีวิตของประชาชนดีขึ้น รองลงมา ได้แก่ ด้านการประหยัดเวลาในการเดินทาง ด้านการแก้ไขปัญหาเป็นไปอย่างรวดเร็ว และด้านตรงกับความต้องการของประชาชน

คุณวุฒิ ไชยคำภา (2547 : 74-75) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การดำเนินงานตามบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้านมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก 3 ด้าน คือ ด้านการนำร่องรักษาศิลปะ จาริตประเพณีภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น ด้านการจัดให้มีและนำร่องรักษาทางนกและด้านการส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และมีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง 5 ด้าน คือ ด้านการรักษาความสะอาดของถนนทางเดิน ที่สาธารณะและการกำจัดขยะมูลฝอย ด้านการป้องกันสาธารณภัย ด้านการส่งเสริมพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชนและผู้สูงอายุด้านการป้องกันและระจับโรคติดต่อ ด้านการส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมและด้านการคุ้มครองและนำร่องรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขณะผู้บริหารและพนักงานส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมแล้วเป็นรายด้าน 7 ด้าน ไม่แตกต่างกัน แต่พนักงานส่วนตำบลเห็นว่ามีการดำเนินงานตามบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบล ด้านการนำร่องรักษาศิลปะ จาริต ประเพณีภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่นมากกว่าขณะผู้บริหารอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ปราณีต ไชยพันธ์ (2549 : บพคดย่อ) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดนครพนม ผลการศึกษาพบว่า ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดนครพนม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สำหรับปัญหาสภาพการดำเนินงานโดยรวมและ

รายได้อัญชีในระดับน้อย ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดนครพนม ที่มีสถานภาพแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ประมวล เกตรา (2550 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชนต่อการพัฒนาของเทศบาลตำบลเกย์ตรีสัย อำเภอเกย์ตรีสัย อำเภอเกย์ตรีสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาของเทศบาลตำบลเกย์ตรีสัย อำเภอเกย์ตรีสัย จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอัญชีในระดับปานกลาง และคณะกรรมการชุมชนที่มีเพศ ระดับการศึกษา แตกต่างกันมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ส่วนคณะกรรมการที่มีอายุแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาเทศบาลตำบลเกย์ตรีสัย อำเภอเกย์ตรีสัย จังหวัดร้อยเอ็ด แตกต่างกัน

พรรณธิพา สมศรีดา (2550 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยระดับการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของเทศบาลตำบลในจังหวัดนครพนม โดยกำหนดให้พนักงานเทศบาลตำบลทุกแห่งในจังหวัดนครพนมเป็นกลุ่มตัวอย่าง ผลการวิจัยพบว่า ระดับการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของเทศบาลตำบลในจังหวัดนครพนม โดยรวมอัญชีในระดับปานกลาง และการเปรียบเทียบความคิดเห็นของพนักงานเทศบาลที่มีเพศ ระดับการศึกษา และระยะเวลาปฏิบัติงานแตกต่างกันมีความความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

เด่นวงศ์ สุนทรรศ (2550 : 106-107) ได้ศึกษาความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชนต่อการดำเนินงานของเทศบาลตำบลแก่ค่า อำเภอแก่ค่า จังหวัดมหาสารคาม พบว่า การดำเนินงานของเทศบาลตำบลแก่ค่า อำเภอแก่ค่า จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 8 ด้าน โดยรวมมีการดำเนินงานอัญชีในระดับปานกลาง และจำแนกเป็นรายด้าน พนว่า มีการดำเนินงานอัญชีในระดับมาก จำนวน 1 ด้าน คือ ด้านการนำร่องศิลปะจาริตรัฐเพลี่ ภูมิปัญญาของท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น และมีการดำเนินงานอัญชีในระดับปานกลางจำนวน 7 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ ด้านการจัดให้มีและนำร่องทางนักและทางน้ำ รองลงมาคือ ด้านการรักษารากฐานความหลากหลายดงนหรือทางเดิน และที่สาธารณะรวมทั้งการกำจัดขยะมูลฝอย และสิ่งปฏิกูล ด้านการให้รายภูมิได้รับการศึกษาอบรม ด้านการรักษาและรังับโรคติดต่อ ด้านการส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ ด้านการรักษาความสงบ

เรียนรู้อย่างประชาชน และด้านการจัดให้มีเครื่องใช้ในการดับเพลิงและความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชนที่มีเพศ ระดับการศึกษา และอาชีพ แตกต่างกันต่อการดำเนินงานของเทศบาลตำบลแกedula อำเภอแกedula จังหวัดมหาสารคาม พบว่าคณะกรรมการชุมชนที่มีเพศ ระดับการศึกษา และอาชีพ แตกต่างกันต่อการดำเนินงานของเทศบาลตำบลแกedula อำเภอแกedula จังหวัดมหาสารคาม มีความคิดเห็นโดยรวมทุกด้าน ไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ .05

ที่ศักดิ์ ปักษานา (2550 : 97) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัย พบว่า

1. ความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการป้องกันโรค และรับโรคติดต่อ ด้านการบำรุงรักษาศิลปะ ชาเรต ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น ด้านการส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ด้านการคุ้มครอง คูแล และบำรุงรักษา ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ด้านการจัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก และระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านการส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ ด้านการรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะรวมทั้งกำจัดมูลฝอย และสิ่งปฏิกูล และระดับน้อยหนึ่งด้าน คือ ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย การดำเนินการโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่จำแนกอายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การเป็น สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล แตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05